

РІК LXVII, Ч. 11 ЛИСТОПАД – 2010 – NOVEMBER № 11, VOL. LXVII

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ – PUBLISHED BY UNWLA, INC.

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

“НАШЕ ЖИТТЯ”

Рік заснування 1944

Виходить раз у місяць

СUA – неприбуткова організація
Засновник Українського Музею в Нью Йорку

UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

“OUR LIFE”

Published since 1944

Non-profit organization

Founders of The Ukrainian Museum in New York, N.Y.

РІК LXVII

ЛИСТОПАД

Ч. 11

Головний редактор – Тамара Стадниченко
Україномовний редактор – Лідія Слиж

Редакційна колегія:

Маріянна Заяць (з уряду) – голова Союзу Українок Америки
Марта Богачевська-Хом'як, Ася Гумецька, Христя Швед,
Марта Тарнавська, Вірляна Ткач, Наталія Даниленко,
Мовна коректа – Святослав Левицький

Адміністратор Ольга Стасюк

Год. праці: вівторок, середа, четвер – 11:00-7:00

Адреса адміністрації і редакції:

203 Second Avenue, New York, NY 10003
Тел.: (212) 533-4646 Fax: (212) 533-5237
office@unwla.org

Річна передплата в США

Для членів СUA \$30.00

Для інших передплатників \$40.00

Поодиноке число \$3.00

В країнах поза межами США US \$50.00

VOL. LXVII

NOVEMBER

№ 11

Editor – Tamara Stadnychenko
Ukrainian-language editor – Lidia Slysh

Contributing Editors:

Marianna Zajac – UNWLA Inc. President
Martha Bohachevsky Chomiak, Assya Humetsky,
Christine R. Shwed, Marta Tarnawsky, Virlana Tkacz,
Natalia Danylenko

Administrator Olha Stasiuk

Office hours: T W Th – 11 a.m. to 7 p.m.

Editorial and Administration Office:

203 Second Avenue, New York, NY 10003
Тел.: (212) 533-4646 Fax: (212) 533-5237
office@unwla.org

Annual subscription in the USA for UNWLA members \$30.00

Annual subscription in the USA for other subscribers \$40.00

Single copy \$3.00

Annual subscription in countries other than USA US \$50.00

ЗМІСТ – CONTENTS

Маріянна Заяць. Ділимося вітками та думками.....	1
Уляна Зінич. Книга “A Candle in Remembrance”, видана у 85-ліття СUA	3
Ліна Костенко. Вірш	4
Анна Кравчук. Іванна Рожанковська	5
Маріанна Онуфрик. Благословення матері	6
Наша обкладинка	7
Ірина Куровицька. Марта Данилюк	8
Лариса Залеська Онишкевич. Нові видання наших авторок	11
Marianna Zajac. Sharing Thoughts, Views, & News	15
Our Cover Artist	17
Irena Pyskir-Bilak. An Interview with Ivanna Richardson	18
Михайло Відейка. Трипілля в Нью Йорку: вражіння про виставку	22
Надія Дейчаківська. Авторський вечір проф. Мирослави Мудрак	26
Відійшли у Вічність	28
Раїса Іванченко. Вірш	28
Ihor Magun. An Ounce of Prevention	32
Лідія Слиж. Наше харчування	33
Христя Швед. Казка про горду паву	34
Пожертви і подяки	14, 30, 36

На обкладинці: Ярослава Стасюк. Грибочки.
On the cover: Jaroslawa Stasiuk. Mushrooms.

Підписано до друку 28 жовтня 2010 р.

Маріянна Заяць, голова СUA. Тамара Стадниченко, редактор.

Редакція не завжди поділяє позицію авторів.

За точність викладення фактів відповідає лише автор.

Редакція зберігає за собою право на мовне редагування і скорочення матеріалів.

Рукописи, які не були замовлені редакцією, не повертаються.

При передруці обов'язково подавати джерело – “Наше Життя”. В публікаціях журналу редакція дотримується правопису Г. Голоскевича.

“OUR LIFE” (USPS 414-660) is published monthly (except August) by
Ukrainian National Women's League of America, Inc.,
203 Second Avenue, New York, N.Y. 10003
ISSN 0740-0225

Periodicals Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices.
(USPS 414-660)

Postmaster: send address changes to

“OUR LIFE”, 203 Second Ave., New York, NY 10003

© Copyright 2010 Ukrainian National Women's League of America, Inc.

Друковано в COMPUTOPRINT CORP.

1360 Clifton Ave., #402, Clifton, NJ 07012

Tel.: (973) 574-8800 Fax: (973) 574-8887 e-mail: computopr@aol.com

Subscription fees for UNWLA members are included in annual dues.

Subscribers who are not UNWLA members should send annual subscription fee directly to
UNWLA, Inc.

203 Second Avenue, New York, NY 10003

ДЛИМОСЯ ВІСТКАМИ ТА ДУМКАМИ...

Річне засідання Головної Управи 85-ліття СУА

8-10 жовтня в Нью-Йорку відбулося річне засідання Головної Управи СУА. Через пожежу, яка спричинила пошкодження в будинку СУА шість тижнів тому, засідання пройшло у конференційній залі Об'єднання Українців в Америці „Самопоміч” Відділ Нью-Йорк, яку нам люб'язно надали пані Наталя Дума, голова Об'єднання та Оксана Лопатинська, адміністратор канцелярії. Ми щиро дякуємо їм за розуміння та співпрацю.

У цьому році засідання мало особливе значення не лише тому, тому що воно проходило у рік 85-ліття СУА, але ще й тому, що вперше за кілька останніх років приїхали представники від *кожної* Округи СУА. Наші зустрічі проходили за надзвичайно щільним розкладом, подані звіти були дуже детальними, а дискусії наповнені новими пропозиціями. На додаток, голова комітету 29-ої Конвенції Оля Луків представила програму конвенції і деякі пропозиції; голова видавничої комісії конвенційної книги Уляна Зінич окреслила свій плян роботи, а голова комітету з призначення нагород молодим жінкам „За непересічні професійні досягнення” Оксана Фаріон розповіла про часові рамки і перебіг цього

проекту. На цьогорічному засіданні було приділено більше уваги референтам, які відзвітували про свою працю за минулий рік, а також поділилися плянами і пропозиціями на майбутній рік.

Поділилися плянами на майбутнє і заступниці голови та члени Екзекутиви, які також запропонували теми до семінарів конвенції 2011. Після розгляду цих формальних питань слово було надано головам та представницям округ для доповідей, запитань або коментарів. Атмосфера під час робочих засідань була дружньою і сповнена духом співпраці, тому було досягнуто чимало.

Кілька місяців тому Екзекутива СУА вирішила, що засідання членів Головної Управи будуть слухною нагодою для спільного відзначення 85-річчя СУА. І не могло бути кращого місця для цього святкування, ніж Український Музей, який був заснований СУА і який цьогоріч також відзначає свій п'ятий ювілей в новому приміщенні. Через обмежені розміри приміщення кожному відділу було запропоновано надіслати одну делегатку; також були запрошені представники місцевих організацій. У суботу ввечері ми зібралися у святковому настрої, щоб пригадати нашу історію і подякувати нашим

Головна Управа

попередницям за їхнє розуміння того важливого значення і потенціалу, який несе в собі об'єднання українських жінок США. Як теперішня голова СУА я підсумувала ключові моменти з історії та основні досягнення нашої організації, розглянувши їх в рамках діяльності кожної з попередніх голів. Ведучою вечора була Марія Андрійович, протоколярна секретарка СУА, а розважальну частину забезпечили дві молоді та енергійні членки 125-го Відділу СУА Людмила Грабовська, голова 125-го Відділу і Алла Куцевич, бандуристка.

Президент Богдан Курчак та Голова Ради Директорів Любомир Зелик з Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч”, Нью Йорк передають голові СУА щирий подарунок на підтримку праці, нашої організації

Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч”, Нью Йорк вкотре підтвердила свою щедрість, подарувавши СУА \$50.000, які нам передали Пре-

зидент Богдан Курчак та Голова Ради Директорів Любомир Зелик. СУА щиро вдячний Нью Йоркській кредитівці за розуміння і підтримку тої важливої праці, яку наша організація виконує для громади. Ми також отримали вітання особисто від представників українського уряду, акредитованих в США, та від представників громадських організацій.

Важливою подією нашого святкування стала презентація англійського перекладу книги професора Валентини Борисенко «Свіча пам'яті» (*Candle in Remembrance*). Видана у 2007 році в Україні, ця книга присвячена Голодомору і є збіркою свідчень очевидців, які пережили Голодомор 1932-1933 років. Англійський переклад цієї книги – проєкт, який СУА розпочав під час каденції Ірини Куровицької у 2008 році на прохання Першої леді України Катерини Ющенко, – був успішно завершений цього року. Фінансування цього проєкту було щедро надане членкою СУА Мартою Пеленською, яка спонсорувала переклад книги у пам'ять своєї матері. Завдяки самовідданості редактора Тамари Стадниченко, *Candle in Remembrance* вийшла у світ до своїх потенційних читачів. Цей проєкт під проводом першої заступниці голови СУА Уляни Зінич був реалізований завдяки співпраці перекладача Ольги Рудакевич, дизайнера книги Арети Бук, а також Дениса Розанського і Марка Тарнавського, які допомогли з редагуванням тексту і з транслітерацією, відповідно. На запрошення СУА професор Борисенко прибула з України для офіційної презентації цього довгоочікуваного перекладу. Вона розповіла про те, що стало поштовхом до написання книги і про значення цієї роботи, а на завершення вечора підписала копії «ще теплої з видавництва» книги. Гості прийняли цей проєкт СУА вкрай позитивно. Ми твердо віримо, що ця книга повинна бути в оселі кожної української сім'ї в Америці, як нагадування про темний і трагічний період в українській історії, який ніколи не має бути забутим.

На закінчення своєї презентації історії СУА під час святкування 85-річчя організації я відзначила, що «Наша організація об'єднує і покоління, і хвилі іміграції; це організація, в якій жінки українського походження знаходять спільну мову, любов до України і повагу один до одного. Наші ініціативи ніколи не припиняються, тому що ми знаходимо нові сили, пристосовуємося до нових вимог часу і рухаємося вперед.» Ці слова однаково правдиві щодо нашої відданості СУА і щодо нашої відданості Україні.

22 вересня українська громада Нью Йорку провела демонстрацію перед українською місією при Організації Об'єднаних Націй. Метою демонстрації було змусити нинішнього Президента України

Віктора Януковича, який у цей час перебував у Нью Йорку на відкритті сесії Генеральної Асамблеї ООН, побачити і почути наше абсолютне несхвалення повернення його адміністрації до радянського стилю правління. Члени СУА також брали участь у цій демонстрації, і мене запросили виступити від імені СУА. Навівши факти з нашого відкритого листа до Президента Януковича від 14 червня 2010 року, я пригадала усім присутнім про порушення прав людини і громадянина, які продовжують відбуватися в Україні. З моменту заснування наша організація була поборником прав людини для громадян України, і ми сповнені наміру, у разі необхідності, продовжувати публічно засуджувати їх порушення.

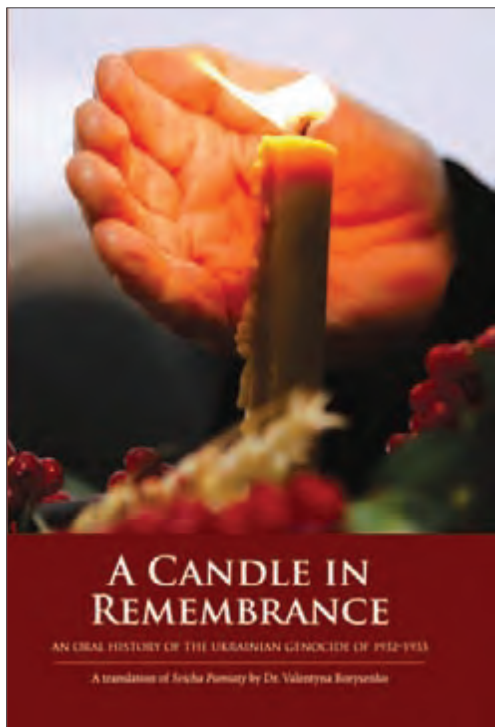
Викликає великий жаль те, що ці зловживання і порушення проходять непоміченими для більшості урядів держав світу, і їм не надають належної ваги. Хоча 14 жовтня віце-президент США Байден мав телефонну розмову з Президентом Януковичем напередодні місцевих виборів в Україні, що відбудуться 31 жовтня. У рамках інших тем, винесених на обговорення, віце-президент підкреслив важливість проведення вільних і справедливих виборів; він наголосив, що вільні вибори та свобода засобів масової інформації будуть розглядатися як прояв вірності України засадам демократії.

На закінчення я хочу побажати усім нашим читачам теплого і благодатного Дня Подяки. Давайте подякуємо Господу за усі благословення, які Він нам дає. Подякуймо Йому за наші особисті родини, а також за нашу родину СУА, які дають нам підтримку і втіху впродовж всього життя.

Маріанна Заяць, голова СУА.

Книга “A Candle in Remembrance”, видана у 85-ліття СУА

В суботу, 8-го жовтня ввечері відбулось урочисте святкування 85-літнього ювілею Союзу

Українок Америки в Українському Музею в Нью Йорку. Важливою точкою була презентація книги “A Candle in Remembrance”, перекладеної із української книги „Свіча пам’яті”, яка вийшла друком 2007 р. Цю книгу видано у рамках програми „Уроки історії: Голодомор 1932-1933 років” Міжнародного благодійного фонду «Україна 3000», а рекомендованою до друку Вченою радою історичного факультету Київського національного університету ім. Тараса Шевченка і Вченою радою Науково-дослідного інституту українознавства Міністерства освіти і науки України.

Основну частину книги творять усні свідчення. „Це дуже важливо, – пише тодішня Перша леді України Катерина Ющенко, – що в записуванні усних свідчень брали участь викладачі, аспіранти, студенти. Особливо молоді люди, які, слухаючи жажливі розповіді стареньких бабусь і дідусів, самі співпереживали їм, і ці молоді люди вже ніколи не говоритимуть про Голодомор-геноцид українців, як вигадку чи міф.”

Катерина Ющенко дуже багато зробила для видання цієї книги. Думка і пропозиція щодо

перекладу книги на англійську мову вийшла власне від неї.

Инж. Марта Пеленська спричинилась до друку книги, ставши спонсором в пам'ять своєї покійної матері, а Союз Українок Америки взявся до роботи, і якраз тепер, в час нашого 85-ліття, вдалося докінчити переклад цієї книги. "Kudos".

Очевидно, що зміст докладний і обширний, але треба теж прочитати змістовні слова на обкладинці, написані проф. Mark Von Hagen, який є знавцем історії Східної Європи, і допис Віри Фарміги, знаної артистки, бабуся якої пережила Голодомор. Щире спасибі пані Тамарі Стадниченко за пильну і професійну працю редагування, а пані Ареті Бук за оформлення знімок і дизайн чудної і цікавої обкладинки.

Надіємось, що неукраїномовні, або ті, котрим зручніше читати в англійській мові, будуть користуватись цією могутньою, повною емоцій книжкою. СУА плянує висилати "Candle in Remembrance" по університетах і бібліотеках, щоб познайомити американців, або підсилити їх знання про Голодомор-геноцид 1932-1933 років.

Координатор комісії перекладу книги з української на англійську мову Уляна Зінич привітала гостю, професора Валентину Борисенко, автора книги в українській мові, і познайомила із шановною публікою.

Професор Борисенко Валентина Кирилівна, з дому Ільченко, завітала до нас із Києва. Має за собою багато досягнень. Очевидно, що всіх їх не можемо вичислити. Вона етнолог, доктор історичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України. У 1968 році закінчила історичний факультет Київського державного університету ім. Тараса Шевченка, а докторську дисертацію «Весільні звичаї та обряди на Україні» за спеціальністю «етнологія» захистила у 1992 році.

В. Борисенко була діяльною у заснуванні першої в Україні кафедри етнології та краєзнавства у Київському національному університеті ім. Т. Шевченка і завідувала цією кафедрою від 1995 по 2002 рік.

Працює над вихованням наукової зміни, багато кандидатських і докторських дисертацій захищено під її керівництвом. Вона є автором близько 170 наукових праць.

Координатор закінчила своє слово словами пані Катерини Юценко: „Запалимо ж свічку пам'яті та помолимося за всіх замучених голодом українців”, а далі виступила професор Борисенко і зворушила слухачів своїм словом.

*Уляна Зінич,
перша заступниця голови СУА.*

*СУА має на продаж "Candle in Remembrance".
Ціна \$25. Прошу контактуватись із бюро СУА.*

Copies of Candle in Remembrance may be ordered through the UNWLA office.

Ліна Костенко

Не треба думати мізерно.
Безсмертя є ще де-не-де.

Хтось перевіяний, як зерно,
у ґрунт поезії впаде.

Митцю не треба нагород.
Його судьба нагородила.

Коли в людини є народ,
тоді вона уже людина.

ІВАННА РОЖАНКОВСЬКА (1914 – 2001)

Почесна голова СУА Іванна Рожанковська, з дому Кушнір, очолювала Союз Українок Америки з 1978 по 1987 рік і ввійде в історію СУА як остання голова перехідного періоду організації. За її каденції наша організація не тільки зазнала важливих внутрішніх змін, але й ввійшла в ширше русло громадського і політичного життя Америки.

Світогляд І. Рожанковської формувався в 30-ті роки минулого століття. Молода Іванна бачила величавий з'їзд Союзу Українок у Станіславові 1934 року. Активна участь у громадському житті стала невід'ємною ціллю життя молодій жінці.

Навчання у Львівському університеті на юридичному факультеті з одержанням диплому магістра права, одруження з адвокатом Степаном Рожанковським 1940 р., війна, народження донечки Марти 1945 р., табори, переїзд до Америки 1949 р., праця, наука (в 1960 р. отримала ступінь магістра бібліотекарства в Колумбійському університеті) і громадська активність – така коротка біографія Івонни Рожанковської. Крім основної бібліотекарської праці І. Рожанковська активно працює в Союзі Українок Америки.

З її ініціативи постав 57-ий Відділ СУА в Ютиці, де родина Рожанковських проживала після приїзду до США, і 64-ий Відділ СУА в Нью Йорку.

Вона володіла добрими організаторськими здібностями, енергією, наполегливістю і вміла приєднувати до СУА жінок різних поглядів і різних поколінь. Як добрий адміністратор, вміла заохотити союзниць до праці. Від 1953 до 1965 року І. Рожанковська була парламентаристом СУА. Під її провідом було усучаснено статут СУА у 1959 році. Була членом Статутівих комісій СУА, СФУЖО і УККА.

Під головством І. Рожанковської СУА зорганізував серію надзвичайно успішних Міжкрупних конференцій референтур СУА, що відбувалися щороку на протязі усіх років її головування, а також двох конференцій під гаслом „Українська жінка у двох світах”.

У 1979 році СУА отримав статус неприбуткової організації від податкового уряду IRS, що означає, що жертводавці можуть відчисляти датки на цілі СУА від свого доходу. У зв'язку з цим було відкрито цілоденну працю бюро СУА.

Як голова СУА, І. Рожанковська поглибила і поширила участь українських жінок Америки в міжнародному жіночому русі. Свою працю на посту голови СУА почала поїздкою до Європи на засідання Екзекутиви Міжнародної Жіночої Ради в Осло, Фінляндія.

Під головством Івонни Рожанковської СУА пройшов довгий шлях демонстрацій за людські права, за визнання жертв Голодомору, за сталінські репресії, за поляглих, за жертви нуклеарного вибуху в Чорнобилі.

Надзвичайно важливим, а то й монументальним досягненням Івонни Рожанковської є справа Українського музею в Нью Йорку. Від перших днів свого існування СУА, може більше, як будь-яка інша організація поза межами України, створила можливості популяризації української народної творчості. Своєю наполегливою працею та оптимізмом голова СУА значно причинилася до перетворення мрії про Український музей в реальність. У 1976 році відбулося відкриття Українського музею в Нью Йорку. І. Рожанковська весь час була активним членом його Управи.

У своїй промові під час святкування 50-ліття СУА Іванна Рожанковська підкреслила: „СУА постав для України і для України існуватиме далі”. А ми додаємо – завдяки таким українкам, як Іванна Рожанковська.

*Анна Кравчук,
Почесна членка СУА.*

До 145-річчя від дня народження митрополита Андрея Шептицького

БЛАГОСЛОВЕННЯ МАТЕРІ

Графиня Софія з Фредрів Шептицька

„Моя благословенна в Господі дитино. Найбільший скарб, який я отримала від Бога – це ти. І цей найдорожчий скарб мого життя повертаю Богові. На ту хвилину, коли береш на себе хрест, до якого тебе покликав Господь, ...на всі хрести, якими тебе люди обтягти можуть, і на всю любов, яку ти їм дарувати будеш, посилаю тобі урочисте Господом випробуване Благословення.”

Ці уривки з листа – благословення матері митрополита Андрея Шептицького Софії на митрополичий престіл, який зберігся в фондових матеріалах Львівського архіву, дають нам змогу велике любляче серце і глибоку релігійність цієї Великої Жінки.

Мати митрополита була глибоко релігійною жінкою високої культури, що подарувала Церкві та її вірним двох священослужителів митрополита Андрея та ігумена монастиря студитів Климента.

Народилася Софія в 1837-у році в родині відомого польського письменника і драматурга графа Александра Фредра. Отримала прекрасну освіту, вільно розмовляла англійською, французькою і німецькою мовою, майстерно грала на фортепіано. Батько, побачивши в дочки малярський талант, післав її на студії живопису до Парижу, де вона навчалася у кращих майстрів того часу. Її портрети рідних та образи святих часто прикрашали виставки, а пізніше деякі з них стіни митрополичих палат.

Вийшовши заміж за графа Івана Шептицького, що походив із старовинної української боярської родини, переїхала зі Львова до села Прилбичі, де був маєток Шептицьких. Тут вона народила сімох синів. На жаль, два перші сини Юрій та Стефан померли в дитячому віці. Родина Шептицьких плекала атмосферу християнської побожності. „Краще смерть, ніж гріх, мої діти”, – написала Софія на одному з своїх образів. Їй, своїй мамі, тепер найстарший син Роман, майбутній митрополит Андрей, в 9-ти річному віці признався, що мріє стати священником. В своїй монографії „Молодість і покликання о. Романа” вона пише: „...я почала розказувати про Ісуса Христа, коли побачила в Романові таке зворушення, таке зусилля здержати великі сльози, якими наповнювалися його очі.” Тут же вона дає характеристику синові: „З одного боку у Романа була справжня ангельська доброта, ніжність і побожність, а з другого справжнє лицарство, відвага і повсякчасна готовність захистити слабших.”

Софія Шептицька заслужено користувалася пошаною та любов'ю навколишніх селян, бо завжди приходила їм на допомогу, відвідувала хворих, опікувалася бідними та осироті-

лими дітьми. Кожна новонароджена дитина в селі отримувала від неї в подарунку телятко. Про своє життя вона писала: „Моє життя не було ні легким, ані світським. Господь дозволив мені оглянути Своє Царство, що розвивалося в моїх дітях.” А коли її запитали, якими методами вона користувалася при вихованні своїх синів, відповіла: „Я не мала жодної системи, не дотримувалася жодних педагогічних правил. Я любила їх і намагалася пізнати, яким є кожен з них. Моя єдина система виховання – це Богородице Діво.”

Три її сини загинули мученицькою смертю. Архимандрит Климент загинув в таборі ГУЛАГу, Олександра закатували в гестапо в 1940 р., Лева разом з дружиною розстріляло НКВД в 1939 р.

Померла Софія Шептицька від сухотів, набравшись їх під час відвідування хворих селян в 1904 році.

Комуністична влада всіляко намагалася знищити пам'ять про родину Шептицьких в с. Прибилчі, зруйнували родинний дім, прислали

солдатів, щоб знести капличку, в якій молилася родина Шептицьких. Коли солдати і їх офіцер відмовилися це зробити, місцевий колгоспний агроном трактором розвалив капличку і каміння її руїн розкидав по лісі. Через рік агроном повісився.

Наша греко-католицька громада міста Ірпіня, що біля Києва, в цьому році відсвяткувала 145-ту річницю з дня народження митрополита Андрея Шептицького. В час Служби Божої священникові прислуговував мій десятирічний син Святослав.

Маріанна Онуфрик

ЛІТЕРАТУРА

Софія Шептицька. Молодість і покликання о. Романа Шептицького. Львів. 2001р.

Перейда. Апостол церковного єднання. 1994р.

Бібусь Д. Прибилчі крізь призму віків. Львів. 2005р.

Малицька Н. 100-річчя з дня смерті Софії Шептицької. «Україна молода». 2004р.

Луцик Т. Прибилчі – митрополиче село.

Наша обкладинка

Ярослава Стасюк, довголітня членка 64-го Відділу СУА. Прабабця Слава протягом свого життя виявляла хист до ручних мистецьких робіт. Значну кількість часу вона присвячувала вишиванню, городництву та печенню, особливо українських обрядових хлібів. Слава широко відома в наших громадах, оскільки у 80-их і ранніх 90-их роках минулого століття вона вела курси обрядового печення хлібів в різних школах, музеях (союзнякам в Українському Музею в Н.Й.) та під час громадських імпрез. Її спеціальність – весільні короваї. Славу Стасюк вшанували у 1991 р., коли під час програми народного мистецтва Нью Йоркська Рада Мистецтва включила її коровай у «подорожуючий» виставці народного мистецтва. Слава також довго займалася плетінням вінків з сухих квітів і зілля, які вона дарувала знайомим і продавала у крамницях, напр., Блумінгдейлс у місті Нью Йорку.

Нещодавно Слава відкрила в собі новий мистецький талант, а саме – малярство. Після переселення в українську околицю Гантер, Н.Й два роки тому вона почала брати лекції малярства для сеньйорів. Під опікою інструктора, мистця Біла Карбона Слава розвинула свою майстерність, внаслідок чого її прийнято до Нью Йоркської Мистецької Гільдії. У 2009 році роботи Ярослави Стасюк появилися у двох галеріях, розташованих у Кетскільських горах. Про успіх мисткині сповіщала газета «Віндгем Джернал», в якій зображали «молоду» 87-літню художницю, що з великим ентузіазмом пригортає світ мистецтва.

Слава малює виключно акварелями і її малюнки охоплюють різні предмети. Особливий наголос робить на природу, оскільки вона дуже любить плекати рослини і багато часу проводить в своєму городі. Слава часто підкреслює, що життя повне різних несподіванок, а тому вдячна долі за те, що сповнилася її довголітня мрія малювати.

МАРТА ДАНИЛЮК

Почесна членка СУА

Народилася 18 липня 1930 р. у Станіславові (тепер Івано-Франківськ) в українській патріотичній родині Богдана і Ольги Фостяків, які ціле своє життя працювали для добра української спільноти. Мати Ольга – пластунка, учителька, членка ОУН у Станіславові і Союзу Українок у 30-их роках у Львові, членка 64 Відділу СУА в Нью Йорку. Батько Богдан – учасник боїв в УГА, один із директорів Центробанку у Львові, кооператор, член-основник першої Української Федеральної Кредитової Кооперативи у США в Нью Йорку. У 20-их роках був інструктором у школі Авраменка, яка перекладає курси українських народних танців для шкільної молоді в різних містах Галичини. Крім праці у Центробанку у 30-их роках диригував хором на передмісті Львова – Богданівці. Цей хор виступав з нагоди різних українських річниць. Це були засоби вдержати українську ідентичність під окупацією своєї країни чужими державами. За цю патріотичну діяльність приходилось не раз зазнавати переслідувань від окупаційних влад.

Батьки посилали Марту до української початкової школи Сестер Василянок у Львові. Вона належала до гуртка доросту при читальні, драматичного гуртка молоді і спортивного гуртка, які виховували молодь в патріотичному дусі. В таких обставинах та у родинному колі, яке включало і священничі родини, де Марта пере-

бувала всі свої літні вакації, кристалізувався характер молоді дівчини та закріплювалось релігійне виховання і український патріотизм, який виявлявся у різних ділянках громадської діяльності пізніше.

Вкоротці настали воєнні часи і все змінилось. Під час воєнної хуртовини і неймовірних переживань у Другій світовій війні родині пощастило осісти у Вайсенбургу – Баварському містечку. Тому, що там не було відповідних шкіл, Марта ходила до української гімназії в Аугзбургу, яку закінчила 1949 р. (мешкала в інтернаті). Належала до шкільного і церковного хорів і в ті часи була активною членкою Пласту.

Того ж року на запрошення приятелів родина переїхала до США і замешкала в Нью Йорку. Спочатку треба було працювати на різних працях, щоби заробити на прожиття. Вечорами Марта ходила на курси книговедення, що і допомогло одержати працю у видавництві Harcourt Brace and World Inc., де дійшла до позиції менеджера департаменту.

У 1952 р. одружилася із Романом Данилюком, своїм вірним другом життя, з яким поділяли почуття обов'язку працювати для української спільноти.

На жаль, у 1953 р. в Німеччині несподівано померла сестра Романа, залишивши четверо малолітніх дітей і чоловіка. Родина в США спільно спровадила їх до Америки і заопікувалася ними. Марта і Роман взяли до себе найстаршу 12-літню Зірку (хресну доню Марти) і опікувалися нею, як своєю дитиною, аж доки не вийшла заміж 1962 року.

Попри всі родинні обов'язки і працю залюбки і для відпруження ходила на проби хору „Думка“, до якого належала від початку заснування жіночої секції.

Господь нагородив їх двома синами, 1963 р. народився Олег, а 1966 р. Андрій. Марта залишила працю, щоби всю увагу присвятити вихованню синів.

Коли 1964 р. виникла ідея створити новий відділ Союзу Українок Америки, Марта радо прилучилася до групи приятельок і знайомих. І так було засновано 83-ій Відділ СУА. Членки Відділу – молоді мами, прагненнями яких було виховання дітей в українському дусі. Відразу розпочали зустрічі дітей дошкільного

віку, уряджували “Ялинки“, виступи дітей у традиційних Різдвяних сценках, які стали дуже популярними. Кілька з них також опрацювала і приготувала дітей до виступу Марта. Ці Різдвяні сценки часто запрошувались повторити на Просфорі церкви св. Юра в Н.Й.

У 1971 р. 83-й Відділ СУА перебрав від Округи Н.Й. опіку над Світличкою, яка існує до сьогодні і Марта стала першою опікункою Світлички з рамени відділу. Зорганізувала відповідні книжечки і іграшки та складала монтажі для виконання дітьми на День Матері і інші святкування.

Коли Оля Гасцька відвідала Світличку із своїм мініатюрним ляльковим театром, Марта зауважила, з яким зацікавленням діти реагували на казку, виконувану ляльками, і запропонувала, щоби відділ створив більший ляльковий театр. Кілька членок-ентузіасток цього проекту приступили до праці. Марта зайнялася оформленням сцени, адміністрацією, і так створився ляльковий театр 83-го Відділу СУА.

1972 р. Марта була також виховною референткою Округи Н.Й. і зорганізувала зустріч чотирьох Світличок Округи. Тоді відбувся перший виступ лялькового театру. Публіка була захоплена! Театр мав кілька казок у своєму репертуарі та виступав на запрошення відділів і округ СУА, включно перед американськими дітьми (у Донел бібліотеці в Н.Й.) Багато праці при будівництві та перевезенні сцени лялькового театру вклали сини Марти.

Як виховна референтка Округи Н.Й. у 1973 р. Марта зорганізувала чотирьох місячний курс виховників дошкілля. Програму курсу опрацював д-р Теодосій Самотулка, відомий у вихованні пластового новацтва, а очолила курс Поля Книш, довголітня учителька садочку школи св. Юра в Н.Й. Викладали професійні учителі і цей курс був одобрений Шкільною Радою УККА. З цього курсу скористали не тільки членки СУА, але і членка ПЛАСТу і членка СУМу.

У грудні 1974 р. відбувалася XVII Конвенція СУА в Нью Йорку і Марта була секретаркою Конвенційного Комітету і членом діючої Президії Конвенції як протоколярна секретарка.

Від того часу Марта займала різні референтури, була головою 83-го Відділу СУА (1973–1975рр.), а як культосвітня референтка Округи Н. Й. з нагоди 30-ліття СУА у 1975 р. вготувала виставку із архівних документів і

світлин. Опрацювала програму святкувань, яка тривала тиждень, з цікавими доповідями про ділянки праці СУА і завершену святковою програмою з концертом в Українському Народному Домі і Вечорницями.

Після XVII Конвенції СУА було вирішено перевести канцелярію СУА з Філядельфії до Нью Йорку. На прохання Івонни Рожанковської, новообраної голови СУА, Марта зайнялася перевезенням документів адміністрації журналу “Наше Життя“ і взяла на себе обов’язки адміністратора журналу. Опісля була директором канцелярії СУА до 1982 року.

В архіві СУА була велика кількість знімок з різних подій історії СУА. Марта висловила ідею, щоби з тих знімок виготовити Історію СУА у прозірках і в той спосіб зробити її цікавою. Голова СУА Іванна Рожанковська апробувала цей проєкт. Марта опрацювала ці прозірки майже два роки у вільний час, а прозірки із знімок виконав мгр. Володимир Грицин за мінімальну ціну.

1981 р. на засіданні Головної Управи СУА Марта вперше висвітлила історію СУА у 260 прозірках, і цей почин прийнято з признанням. У постановах Головної Управи було підкреслено: „...Підсилити інформацію про діяльність СУА. Популяризувати історію СУА у прозірках...“ (див. “Н.Ж “ грудень 1981 р. ст.7). Ці прозірки висвітлювались в різних округах і відділах СУА. Після довгої перерви, аж за головування Ірини Куровицької у скороченому варіанті прозірки були використані під час різних святкувань СУА, особливо з нагоди святкування 75-ліття СУА.

Марта також була активна і в Пласт-прияті і 1983 р. очолила “Комітет придбання фондів ЮМПЗ“. Члени комітету спільною працею зібрали поважну суму коштів, що допомогло у переведенні святкувань.

Після резигнації з посади директора канцелярії СУА Марта була кооптована на виховну референтку Головної Управи 1982 р. Опісля займала різні пости у Головній Управі СУА. Два рази була вибрана другою заступницею голови СУА для справ організаційних (1984 і 2008 рр.), два рази фінансовою секретаркою (1987 і 1990 рр.) Під час цієї каденції згадує незабутні пережиття участі із головою СУА Марією Савчак у Другому Всеукраїнському З’їзді Руху у Києві 1990 р. та першу зустріч із членками Союзу Українок, які тоді почали знову організовуватися.

Була також вибрана протоколярною секретаркою Головної Управи СУА (2002 р.). Який би пост праці не займала Марта, збирала відповідні матеріали даної референтури і оформила брошури, які роздавались на Конвенціях чи конференціях і допомагали у праці даної ділянки по округах і відділах. Так виховна брошурка вчила, як організувати і провадити Світлички (12 стор.), організаційна – (25 стор.), фінансова господарка згідно із статутом СУА (10 стор.).

Рівночасно в 1983 – 1993 роках Марта працювала у відомій подорожній агенції “Ковбаснюк” як книговод, приготувляла документи на виїзд за границю і часом провадила тури в Україну. Тоді мала нагоду відвідати місця свого дитинства, поділитися споминами пережитих воєнних літ із своєю тетою, яка повернулася із Сибіру та відвідати могили своєї бабуні і рідних.

1993 р. Марта зазнала важкий життєвий удар, трагічно тратить свого друга життя Романа. Також опіка хворими батьками і відхід їх у вічність спричинили кілька років неактивності Марти в організації.

Але в 2002 році вона очолила Комітет святкування 75-ліття в Окрузі Н. Й. Разом із членами комітету перевели величаве святкування, включно із виставкою діяльності всіх відділів округи у світлинах.

На мою пропозицію, як голови СУА, 2001 р. Марта очолила Видавничу комісію Конвенційної книжки XXVI Конвенції СУА. Книжку присвячено 75-літтю Союзу Українок Америки. Члени комісії доложили усіх старань, щоби гідно відзначити цю річницю. До цієї книжки Марта опрацювала допис під заголовком: “З пошаною і вдячністю згадуємо імена ініціаторок і основниць нашої Організації коротким перебігом подій, що спричинили заснування Союзу Українок Америки, подаємо деякі фрагменти розвитку, її починів та успіхів”. Допис поміщено на 19 сторінках із 55 знімками.

На запрошення Екзекутиви СУА Марта була ведучою XXVI Конвенції СУА у травні

2002 р., яка відбулася у Сарасоті, Флорида.

Марта завжди допомагала в канцелярських справах СУА, коли було потрібно. Працювала разом із головою СУА І. Куровицькою над історією СУА до Енциклопедії Діаспори.

Також очолила Видавничу комісію Конвенційних книжок XXVII Конвенції, в якій відзначено 60-ліття журналу „Наше Життя” і XXVIII Конвенції, яку присвячено трагічним подіям в Україні, вшановуючи 75-ліття Голодомору–Геноциду українського народу 1032–1933 рр.

Однією з дуже корисних праць Марти у 2006 році – це опрацювання у співпраці із головою Іриною Куровицькою, “Короткої історії СУА” у формі брошурки (20 стор.), ілюстрованої знімками. Мистецьке і технічне оформлення брошури Гані Кріль-Пизюр, вільної членки СУА, яка також зайнялася її виданням. Видана у кольорах та вислана кожній членці СУА.

На прохання Марти Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч” в Н. Й. покрила кошти цієї брошури. Для поширення інформації між чужинцями текст брошурки переклала на англійську мову Маріянна Заяць, і це видання було уфоноване анонімним добродієм.

За всі роки корисної праці для нашої організації Марти Данилюк надано звання Почесної членки Союзу Українок Америки на XXVII Конвенції СУА 2005 р., а з нагоди 40-ліття 83-го Відділу СУА Марті надано Почесне головство 83-го Відділу СУА.

Останнім часом Марта присвячує більше часу своїм внукам: Лесі, Ромчикові і Юрчикові та радіє з професійних успіхів своїх синів і невісток.

Багато років Марта займає пост архівальної референтки 83-го Відділу СУА, до якого належить, і продовжує упорядковувати альбоми, дописи і знімки з діяльності відділу.

Можна лише подивляти Марту Данилюк за її віддану громадську працю упродовж всього життєвого шляху.

*Ірина Куровицька,
Почесна голова СУА.*

НОВІ ВИДАННЯ НАШИХ АВТОРОК

Віра Вовк. Тотем скальних соколів. Ріо де Жанейро-Львів: БАК, 2010. 114 стор.

Обкладинка: власні вирізуванки авторки.

Нова збірка коротких оповідань Віри Вовк – це розповіді про стійких, відважних українських жителів Карпат під час Другої світової війни. Рівночасно тут тихі вислови і любови до гірської природи, любови до своєї унікальної землі, як і передання легенд цієї ж землі на тлі висвітлень типової відваги гуцулів вистояти під час безперервних загроз наїздників. Крім сільських гірських жителів – тут і родина лікаря, що віддано служить своїм людям, та його рідня, яка проходить різноманітні воєнні перипетії з допомогою селян. Стійким опертям є також місцевий священик, о. Северин. Серед воєнних картин жаху авторка описує, як нацисти винищували місцеве жидівське населення. Всі ці події відбулися у новочасних легендах із закраскою минулого, а при тім підкреслюють, хто ті соколи на високих скалах.

Як звичайно, Віра Вовк зі співчуттям змальовує ситуації людського нещастя, а з любов'ю змальовує природу і різноманітні переживання людей. Вона з теплом і тихим захопленням передає творчі розповіді-фантазії шевця Гудзя з його власним поетичним світосприйманням.

Марта Гарнавська. Неповторне дитинство. Уривки із щоденника, 1987-2002.

Київ: Пульсари, 2010. 92 стор. Мистецьке оформлення зі заставками Л. Міщук; кольорові світлини.

Обкладинка

П'ять років у житті трьох внуків – немов не так довгий шмат часу. Ця збірка не тільки про переживання бабуні чи й хроніка різних дитячих “геройств” унуків; тут опис окремих ситуацій під час відвідувань унуків. Майже кожні такі відвідини пов'язані з читанням або купном книжок; спочатку бабуня читає дітям, а тоді вже вони самостійно цим займаються. Лектура включає міжнародню дитячу клясику (часто в українських перекладах), як і українські книжки відповідні до віку.

Ця збірка споминів буде цікавою не тільки родинам із дітьми. Вона також добрий приклад-заохота, як бабуні і дідусі можуть впливати на інтелектуальний розвиток і українське виховання. А крім того, для тих унуків (тепер уже після студій!), це не тільки гарна пам'ятка від бабуні, це також виховний засіб, який глибоко закарбується у підсвідомості: перша книжка про цих тримовних дітей – саме українською мовою. Внуки тепер підуть у життя з цим “духом печаттю”.

ШТЕФАН

(Віра Вовк – Уривок)

Часто я слухала оповідань Якова Гудза в товаристві його сусіда, горшкодрая Макара і того внучки Катрусі, кмітливої дівчинки, яка роздумувала кожне його слово й часом із недовірою до нього приглядалася. Ми сиділи на дзигликах довкола нього, і він не переривав своєї шевської роботи. Те, що розказував про Штефана, спробую передати своїми словами. Якщо забуду його власні, бо час – не матінка, багато дечого затирає. А ще треба мати на увазі, що шевцеві розповіді залежали також від його слухачів; він допасовував до них свій стиль, свою уяву.

Однієї повені ціле містечко пішло дивитися на сказаний Черемош, що метався на скоках на подіб'я божевільного змія. Він також покинув свою роботу і пішов оглянути те видовисько, що наводило на всіх страх і боязнь Божу. Бачить: хвилі несуть молочну корову, і ніхто не здатний її рятувати! Далі – пливе цілісінька хата, а на даху скавулить біло-жовтий пес. Тут якийсь непутящий метнувся в саму крутіж, і давай тягнути хату на берег! Але хто міг би побороти Черемош у такій люті? Тут і він пропав, пішов під воду й ніхто його більше не бачив.

Аж ось одного ранку Яків Гудз помітив на розі вулиці якогось нібито знайомого хлопця в півгуцульській і півміській ноші, з бесагами на спині й малим жовто-білим собакою побіч.

– Чи не треба вам, майстре, сільнички, цукорниці, або хоч файної ложки?

– Потребувати не потребую, але покажи, що там у тебе в бесагах.

Заки хлопець виймав із бесаг своє добро, Яків йому приглядався.

– Чи не будеш ти той сміливець, що рік тому метнувся в Черемош тегнути хату на берег?

– Як не бути, коли то був я? – засміявся легінь.

– І ти не втопився? Усі люди гадали, що тобі прийшов амінь!

Легінь, його звали Штефан Моканюк, розказав, що втратив тоді притомність. Роз'юшені хвилі понесли його аж близько до устя, де Черемош уливається до Пруту, і він збудився на ріні, як собака лизав йому лице, якраз той малий жовто-білий з даху потонулої хати. Тепер, сказав, він побудує свою хату сперту об камінь,

щоб Черемош не міг її відібрати.

Так і сталося: Штефан поставив свою садибу, притулену хребтом до каменя на Овиді.

– Це так, аби ворог мені в очі дививси, не ховавси з ножем за мою спину, як прийде ласий на мої скарби...

Які скарби міг мати той Штефан у півгуцульському, півміському одязі, зі своїм співучим говором? Хіба те, що гуцул на шкірі носить.

З невеличкого подвір'я, наче денце бочки, де Штефан збудував перед скалою свою хату, розгортався перед ним такий красвид, що обливає душу гречаним медом. За широкополими смереками, що своїми нижніми гілками прилягали до узбіччя, мерехтіли у світлі сині гори з ясно-зеленими плямами полонин, побіч шумів і тряс бородою водоспад, а ранні мряки підносилися сновидіннями у голубизну неба. Унизу гадючим тілом кучерявився Черемош, і здалека можна було чути агойкання хлопців на дарабах і голос пастушої флюяри та дзвоники овечих чи козячих отар. Перед сходом і заходом сонця бив об скалу і відзивався відгомном пташиний щебет із різних голосів, наче потужний мегафон.

– Коли десь був рай, то хіба тут, – думав Штефан. – Там у долині такі ж кристалі горіхи і яблуні, і там могло рости оте дерево добра і зла, про яке говорив на казаню отець Захарій. Хіба деінде росте така кучер'єва папороть? Або такі кущі, що їх називають рододендронами й азалиями, у барвах вишивань на кептарі? Або такі малинники й ожинники як тут довкола? А навіт зараз коло хати такі килими афин, гогодзів і суніць, що жменями можна збирати? А гриби? Кілько їх можна знайти кожного ранку між буками й грабами? Або в ліщині? Є й такі, що не годяться, але яка радість надибати на плаю такого легіня в червонім капелюсі! „Доброго дня, красивче, але най тебе дітько на сковороді смажит! Мені доста оцих у бурих криसानях.” Ось тут довкола мої скарби!

– Штефан жив у злагоді із природою, – оповідав Яків Гудз. – Годував свого Довбуша, так назвав свого пса, і водив на пашу, зараз коло скелі, свою єдину козу, що давала ему молоко й навіт трохи сиру до кулеші. Годував із руки лісових птахів, і лебеді й пелікани сідали йому на рамена й на голову. Раз лелека хотів звити

собі гніздо на його чуприні...

– Може, ви перебільшуєте трохи, сусіде!
– завважив горшкодрай Макар. – Де коли лелеки
робили гнізда на людській голові?

Швець задумався.

– То мусів бути якийс чужий лелека,
який не знав тут наших звичаїв. Але я не сказав,
що він звив своє гніздо, тільки жи хотів звити. –
І далі продовжував свою розповідь про тварино-
любителя Штефана.

– Одного разу іде Штефан видоїти свою
козулю, аж глип! У неї при соску вуж – молоко
ссе.

– Ей, вужуку, – каже Штефан – залиши й
мені трохи до кулеші. А я тобі в миску надою.

– Відгоді при дверях стайні завсіди
стояла посудина з молоком для вужа.

– А другим разом іде Штефан по гриби,
аж із поміж дерев виходит велике медведище.

– Доброго ранку, вуйку! – каже Штефан.

– Уже снідали, шпацируєте?¹¹

А медвідь на те:

– Де там снідав! Голодний, шукаю чим
черво наповнити.

– То ходім до мене на сніданє! – запро-
сив Штефан.

Прийшли до хати, медвідь сів за стіл,
господар зварив кулешу, набрав медведеві й собі
до мисок, ще й гусянки налив у глечики. Мед-
відь узав ложку в праву лапу, смакує кулешу,
бере глечик за вушко – видно, мав панске вихо-
ванє, попиває гусянкою, смакує.

– Файно декую за сніданє, – каже.

– На другий день, ще сонце не зійшло
над смереками, медвідь приходит до Штефана й
приносит дупло, повне шершеневого меду.

– Спробуй, це добре на простуду, коли в
костях ломит. Не мусиш іти до аптекаря Соло-
мона...

– Отакий то був Штефан: усі звірі його
поважали, навіт слони, жирафи й тигри його
любили...

– Діду Якове, а де тут у горах слони,
жирафи й тигри? – спитала Катруся.

– Тепер нема. Усі виїхали за границю.
Але давніше, за часів Штефана, коли я був ще
малим хлопчиком, їх повно тут було. Навіт на
ярмарок ходили дивитиси на мальовані макітри
й коновочки Цвілика... Одного разу жирафа пок-
лаласи на м'єкий ліжник з Яворова, і ніяк не
можна було її звідтам вигнати, аж з'явивси
покупец на той ліжник, і власник мусів віддати
жирафі половину заробітку.

– І що вона з ним зробила? – хотіла
знати Катруся.

– Купила собі таку довгу цукерку, як її
шия, й лизала її щос із півроку...

Отже, тим разом оповідання було для
Макарової внучки.

Швець Яків Гудз знав усе на світі, і
кутчани дуже його цінували. Тільки отець
Захарій недовірливо хитав головою, коли слухав
похвал на його обізнаність.

¹¹ Spazieren (нім. проходжуватися).

ВІД РЕДАКЦІЇ

Щиро запрошуємо пресових референток і авторів писати і надсилати нам свої дописи, звіти, спостереження із різних цікавих подій, імпрез, фестивалів влаштовані відділами СУА, дописи про успішних молодих жінок у вашій громаді, короткі дописи про зацікавлення жінок, веселі анекдоти з життя в діяспорі, поради з куховарства або городництва, про якісь цікаві подорожні пригоди, про заслужених людей, які залишили за собою в житті добрий слід. **Обов'язково подавати номер телефону автора.**

Correction. On pages 15 and 16 of October 2010 *Our Life*, references to World Congress of Ukrainians (WCU) should have been Ukrainian World Congress (UWC). We apologize for the inaccuracy.

ПРЕСОВИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ «НАШЕ ЖИТТЯ»

Замість квітів на свіжу могилу **бл.п. Олега Кінаха**, мужа нашої членки Люби, 106-ий Відділ СУА в Гартфорді, Конн., складає 50 дол. Дорогій Люби та всій її родині висловлюємо шире співчуття.

В пам'ять покійної **Емілії Воляник**, членки 33-го Відділу СУА зложили: по 30 дол. Лукія і Теодозій Гриців, Олена і Василь Хміляк. 25 дол. Дарія Федорів. по 20 дол. Марія Антонів, Марія і Мирослав Василина. 10 дол. Стефа Балагутрак.

Замість квітів на могилу нашої дорогої Посестри, **бл. п. Стефанії Стасишин** складаємо 50 дол. Родині висловлюємо шире співчуття. Управа і члени 106-го Відділу СУА в Гартфорді, Конн.

86-ий Відділ СУА в Ньюарку, Н. Дж. складає:

50 дол. в пам'ять членки **бл.п. Емілії Питван**. Родині висловлюємо шире співчуття.

50 дол. в пам'ять мужа членки відділу **бл.п. Любомира Курилка**. Родині висловлюємо шире співчуття.

В пам'ять **бл.п. Емілії Питван** 50 дол. складає членка 86-го відділу СУА в Ньюарку, Н.Дж. Меланія Банах.

В пам'ять **бл.п. Богдана Андрушкова**, мужа нашої членки Віри Андрушків, 96-ий Відділ складає 50 дол. Вічна Йому Пам'ять!

В пам'ять моєї братової **бл. п. Ірини Даниляк Лазурко** складаю 5 дол. Софія Бішко.

Щиро дякуємо!

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЬО ЙОРКУ **THE UKRAINIAN MUSEUM**

ПОЖЕРТВИ ЗА ЛИПЕНЬ 2010

ТРИВАЛИЙ ФОНД

У пам'ять **бл. п. Теодора Байка** на Меморіальний Фонд ім. Теодора і Анни Байко та Марії і Миколи Стисловичів складаю 50 дол. Мотря Мілянич.

ДАТКИ

400 дол. Борис Галаган; по 200 дол. Аркадія Мельник, Теодозій Коляса; по 100 дол. Зенон і Теодозія Кріслати, Романа Даниш, Roberta Ann Lombardino, Frances P. Walsh; 70 дол. Микола Мілянич; 50 дол. Лев Височанський; по 35 дол. Анна Серант, Ірена Тамара Гординська; по 25 дол. Марійка Тершаковець, Ольга Чмола, Зорянна Клюфас; по 20 дол. Іва Лісікевич, М Кузич; 15 дол. Алла Кучинська; по 10 дол. Євген Бачинський, Борис і Ольга Караш, Natalie Payne, Оля Савицька.

З НАГОДИ

З нагоди **60-ліття дня народження Юрія Стахіва** складаю 100 дол. Аскольд Яцух.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА РОЗБУДОВУ МУЗЕЮ

У пам'ять **бл. п. Ізидори Добрянської** датки склали: 100 дол. Олександра Юзенів; 50 дол. Андрій Юзенів.

In memory of **Fedir Kydaluk**, I am donating \$500. Douglas Schoen.

У пам'ять **бл. п. Анни Гавдяк** складаємо 100 дол. Роман і Люба Книш.

У пам'ять **бл. п. Анни Заяць-Мотики** датки склали: 300 дол. Іванна Мартинець; по 50 дол. Адріян і Христина Цьолко, Людвик і Аріядна Бах.

In memory of **Nina Pantschak** \$30 was donated by the Board of Northside Affiliate Museum of Contemporary Art, Chicago.

У пам'ять **бл. п. Татяни Обушкевич** датки склали: 200 дол. Роман і Мотря Бейгер; 100 дол. Роман і Христина Чайковські; по 50 дол. д-р Роман Богонович, Матвій і Оксана Козяк.

Щиро дякуємо за підтримку!

Управа і адміністрація УМ

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. LXVII

NOVEMBER 2010

SHARING THOUGHTS, VIEWS, & NEWS

*UNWLA President Marianna Zajac, Professor Valentyna K. Borysenko, and UNWLA First Vice President Ulana Zynych during presentation of translation of *Candle in Remembrance* at the UNWLA's 85th anniversary celebration.*

The annual UNWLA National Board meeting was held in New York City during the weekend of October 8–10. Because of fire damage suffered six weeks ago at the UNWLA headquarters office, the meeting was held in the New York Federal Credit Union Self Reliance Association conference room, generously offered by Natalia Duma, President of the association, and Oksana Lopatynsky, the association's administrator. We sincerely thank them for their understanding and cooperation.

This year's meeting was especially significant because it coincided with the UNWLA's 85th anniversary, and because, for the first time in several years, *every* Regional Council was represented. The weekend schedule was very tight, the reports given detailed, and the discussions filled with new proposals. In addition, Olha Lukiw, Chair of the XXIX Convention Committee, presented the committee's schedule and proposals; the Convention Book Committee Chair (Ulana Zynych) laid out her work plan; and the Young Women Achievement Award Chairperson (Oxana Farion) presented her timeline. This year's National Board meeting accorded extensive attention to the UNWLA's Standing Committees, and committee chairs presented an overview of their work for the past year while also offering their proposed plans for the coming year. The vice presidents and members of the Executive Committee spoke of their plans for the future but also presented their proposed panels for the 2011 Convention program. Once these formal points were addressed, the Regional Council presidents and representatives were given the floor for reports, questions, and commentaries. The atmosphere of the weekend working sessions was both congenial and cooperative, and much was accomplished.

Several months ago, the Executive Committee decided that the gathering of the National Board members would be an opportune time to commemorate the UNWLA's 85th anniversary together. And what more appropriate place than the Ukrainian Museum, which was founded by UNWLA and was also celebrating an anniversary—its 5th. Due to limited space, each UNWLA branch was invited to send one delegate; local community organization representatives were also invited. On Saturday evening, we gathered in a festive mood to remember our past history and thank our predecessors for their understanding of the importance and potential power of the union of our Ukrainian women. As current UNWLA president, I reviewed the highlights and accomplishments of our organization by summarizing these within the framework of each presidency. The mistress of ceremonies was Maria Andriyovych, and entertainment was provided by two young and enthusiastic members of Branch 125.

The generosity of the Self Reliance NY Federal Credit Union was again proven by a gift of \$50,000, which was presented to the UNWLA by the Credit Union's President and CEO, Bohdan Kurchak, and the President of the Board of Trustees, Lubomyr Zielyk. The UNWLA is most grateful for the Credit Union's understanding of and support for the worthwhile community work our organization undertakes. Greetings were also offered in person by representatives of the Ukrainian government as well as representatives of community organizations.

The presentation of *Candle in Remembrance*, an English translation of Professor Valentyna Borysenko's book *Svicha Pamiati*, was an important highlight of the weekend agenda. Published in Ukraine in 2007, the book focuses on the Holodomor and provides a compilation of eyewitness accounts of survivors of the Great Famine of 1932–1933. The English translation of the book, a project the UNWLA undertook in 2008 at the request of Ukraine's First Lady at the time, Kateryna Yushchenko, began during the presidency of Iryna Kurowyckyj and was completed this year. Funding for this project was generously provided by UNWLA member Marta Pelensky who sponsored the translation in memory of her beloved mother. This project, chaired by First Vice President, Ulana Zynych, came to fruition as a result of a collaborative effort, which included translator Olha Rudakevych; book designer Areta Buk; Dennis Rozansk, who reviewed multiple drafts of the work; Mark Tarnawsky, who assisted with translation issues; Marie Duplak of Computorpint, who was responsible for printing the book; and editor Tamara Stadnychenko.

At the invitation of the UNWLA, Professor Borysenko flew in from Ukraine for the formal presentation of this long-awaited translation. She described the impetus and importance of this book to the guests and signed copies of the “hot off the presses” book at the conclusion of the program. The guests'

UNWLA. President Marianna Zajac addressing guests at gala 85th anniversary event hosted in the Ukrainian Museum.

reception of this UNWLA project was extremely positive. We firmly believe this book should be in every Ukrainian American home as a reminder of a dark and tragic period in Ukrainian history that should never be forgotten.

In the conclusion of my presentation on the history of the UNWLA, which was delivered at the 85th anniversary celebration, I noted that “our organization unites both generations and immigrations; it is an organization where women of Ukrainian descent find a common language, a love for Ukraine and respect for each other. Our initiatives never cease as we find renewed energy, align ourselves to changes of the times and move forward.” These words ring true with respect to our commitment to the UNWLA and with respect to our commitment to Ukraine.

On September 22, the New York community held a demonstration in front of the Ukrainian Mission to the United Nations. The goal of the demonstration was to visibly and audibly show the community’s strong disapproval of the current President of Ukraine and his administration’s reversion to Soviet-style rule. At the time, President Viktor Yanukovich was visiting New York City for the opening session of the UN General Assembly. Members of the UNWLA participated in this demonstration, and I was invited to speak on behalf of our organization. Citing facts from our open letter to President Yanukovich, which was dated June 14, 2010, I pointed out to all present the violations of human and civil rights that continue to transpire in Ukraine. Since its inception, our organization has been the spokesperson for human rights for the citizens of Ukraine and we are committed, if the need arises, to continue to voice our dismay of these curtailments.

It is disheartening that these abuses and violations are “below the radar” of most government officials around the world and are not accorded the importance they should be given. On the other hand, on October 14, Vice President Biden did speak with President Yanukovich, in advance of Ukraine’s local elections on October 31. Within the framework of other topics, the Vice President underscored the importance of free and fair elections; he emphasized that free elections and media freedom would be taken as signs of Ukraine’s commitment to democracy.

In closing this month’s message, I would like to wish all of our readers a warm, peaceful Thanksgiving Day. Let us thank God for the blessings He has bestowed on us. Let us thank Him for our personal families as well as our UNWLA family—support systems that bring us comfort and fulfillment.

Our Cover Artist

Jaroslawa Stasiuk is a long-time member of Branch 64 of the UNWLA. She is a great-grandmother who has always found artistic expression in embroidery, gardening, and ritual bread making. Slava led many ritual bread-making courses from the late 1980s through 1990s, teaching UNWLA members in the Ukrainian Museum in New York City and the general public at the Cambridge Library in Boston and in Middlebury, Vermont. Her beautiful korovai (Ukrainian wedding bread) was included in a traveling exhibit, which was part of a Folk Art Program of the New York State Council on the Arts in 1991. For many years, Slava wove wreaths out of dried flowers and herbs, which she successfully sold in retail stores such as Bloomingdale’s in New York City.

A couple of years ago, Slava moved to Hunter, New York, and a fresh hobby emerged. She began attending a weekly senior's art class, and with the encouragement of her teacher, artist Bill Carbone, her work has rapidly developed and she has become a member of the Artists Guild of New York. In 2009, she participated in group exhibits at the Mountaintop Gallery in Windham, N.Y., and at Columbia Green College Arts Gallery. “The Windham Journal,” a local, community newspaper featured her in their Arts Section, delighting in her enthusiasm for the arts as well as her budding skills at the “young” age of 87.

Slava paints exclusively in watercolor and explores all kinds of subject matter but is particularly fond of objects in nature. She believes that life can bring wonderful surprises, and realizing her life's dream of painting has been one of the best gifts of all.

From the editors. Please note that photographs submitted to *Our Life* electronically should be sent as jpgs. Please do not send jpgs labeled with numbers and letters as it is impossible for us to guess who sent the photo, what it is, and which article it belongs to. Rename each jpg with some clear identification (e.g. name of person or group in photo, etc.). Also note: Some Ukrainian fonts are not universal and cannot be recognized by all computers, so we ask that all jpgs be renamed in English.

AN INTERVIEW WITH IVANNA RICHARDSON

by Irena Pyskir-Bilak (Oleksiuk)

Ivanna (Martyniuk) Richardson is a licensed Professional Counselor and a Marriage and Family Therapist. She is a member of the American Association of Marriage and Family Therapy and numerous other professional organizations and has published articles and presented papers related to her work. Dr. Richardson was a long-time member of UNWLA Branch 51 in Milwaukee, Wisconsin, and served as branch president twice (1985–1989; 1995–1996). While residing in Chicago she was a member of Branch 101. She currently resides in Virginia. Irena Pyskir-Bilak's email interview with Dr. Richardson was conducted in September 2010. The interviewer, a member of Chicago Regional Council's Branch 29, has known Dr. Richardson since the two were teenagers.

Why did you choose the profession of psychologist and counselor?

Well, it was not as if one day I said to myself: “Yes, I’m going to be a counseling psychologist!” My educational journey brought me into the field by stages. I was teaching high school English when I decided to go back to graduate school. Then I applied for and was awarded an NDEA (National Defense Education Act) Fellowship. The fellowship was for three years of doctoral study at Texas Tech University in Lubbock, Texas. Because I was already an educator, I chose to apply to the College of Education with Counseling and Student Personnel Administration as my major. There was a cooperative program between the Education and Psychology Departments, and it was through my

course work that I discovered I had an interest and affinity for working with people as a counselor. My internship at the Texas Tech Counseling Center motivated me to pursue coursework in that specialty.

There was another reason I continued to pursue this professional path. When I moved to Arkansas, I was employed as Director of Research and Planning for the Arkansas Department of Juvenile Services, a branch of the Department of Social and Rehabilitative Services. In this capacity, I saw first hand the needs of troubled young people who had to be placed in a state Training School for Juveniles, often at a very young age. The department developed programs to aid youth and families in need, and counseling was an important component of these programs.

I became a member of several professional organizations and was granted licensure as a Professional Counselor by the state of Arkansas. After my family and I moved to Wisconsin, I became active in Ukrainian community life. When the time was right, I began updating my credentials by taking courses at Marquette University and subsequently landed a job at a world-renowned Mental Health Clinic in Milwaukee. This experience was instrumental in opening up many doors for me, including dual licensure as a Marriage and Family Therapist and Professional Counselor in Wisconsin. I am also a Clinical Member of the American Association of Marriage and Family Therapy (AAMFT).

Your counseling is in varied fields but is mostly centered on the sacredness, safety, and security of the family. How and why do you consider this to be important in today's society?

I believe that the family is the foundation of a stable society. For most people, especially children, the family is a source of safety and security. This used

to include the extended family. While in the past the nuclear family was assisted by other family members, church and community, today it is expected to meet those needs by itself. This is an almost impossible task, especially because the burdens on today's families have multiplied.

When family life is disrupted, the children are the first to suffer. Because I saw up close how often children of divorced parents suffered emotional trauma, I became motivated to learn and do whatever I could to help people stop and analyze whether this is really what they wanted for themselves and their children. This is not to say that I judge who should and who should not divorce. However, spouses often give up on their marriages just because they do not know what else to do to set things right between them. Most often they want a neutral party to help them fix what is ailing them, and this is where I come in.

Early intervention is most desirable. Working with the entire family is most helpful because the dynamics of the interactions between individual members of the family come to light. Sometimes it is amazing how a simple, seemingly minor adjustment within that framework does wonders to stabilize the entire family. That is most rewarding to see, and this kind of thing can happen even in one session.

You speak of results-based counseling in your sessions with your clients. Please describe this process.

By results-based, you must mean solution-focused counseling. In my sessions with clients, even as early as the first session, I help clients identify what they see as a possible solution to any given situation. We do not engage in too much problem talk—just enough to get an idea. I am not the one to come up with the solution, even if I believe I have one. As a therapist there is no way I can know, be sure, or give advice as to what a given solution to a problematical situation is or can be for a given client. Also, people really do not like another person to tell them what they should do. When they “own” their solution, they are more likely to live it.

The way I work is to draw out a description of what a given situation would look like if the problem that brought a client to me was gone. Amazingly, most people are generally very happy to describe such a scenario. What I do to facilitate their movement in that direction is to help them clarify this, weigh the feasibility of certain decisions, and figure out steps they will take to move into that

happier and more satisfying state. In the process, they clarify their own values and take a look at themselves to see if they themselves may be generating their own problems, or at least contributing to them. A lot of time is spent in questioning whether what they are moving toward benefits not just them but others. It is always easier to work with clients who have a clear set of values, especially those with strong moral, ethical, and religious values. It is more challenging when these are not present, but with enough digging, there is generally a positive value system to be found somewhere. I believe that everyone (with few exceptions) who comes to therapy is doing the best they are capable of doing at any given moment in time, which they think is in their own and others' best interests. That is what I help verify.

You have published and spoken widely on marriage, family life, and bilingualism. How has your own approach to these social constructs helped you to help others?

We are all human and face similar challenges and problems. My personal growth experiences have helped me develop compassion for whatever a client may be going through. This has allowed me to see clients' problems from their mental and emotional frame of reference. It also facilitates rapport between therapist and client (“joining” in professional jargon), and it is the one indispensable quality any therapist should strive for—without it, there is no “bond” and therapy cannot really take place. This does not mean disclosing one's own life trials with a client. It means having and showing empathy, building client trust and confidence.

As in other cultures, the family has held a very important role in Ukrainian society. You had a very solid mixed marriage. Your daughters all speak Ukrainian, are members of Plast. Two of them married Ukrainians. What positive role did your late husband, Theodore Richardson, play in the overall culture of your family life?

Well, that's an interesting question. My late husband was a very intelligent guy and a psychologist at boot, who understood that exposure to other cultures, languages, and traditions increases one's worldview, acceptance, and tolerance of other people and nationalities. He was highly respected—not just as a professional, but by his friends and community. In addition to his administrative position as Director of the Counseling Center at Marquette University, he also served as a consultant

to St. Michael's Ukrainian Catholic Parish in Milwaukee. He had a strong presence—when he spoke, everyone listened. Fortunately, he knew that being immersed in another culture enhances the education of the whole person.

Most importantly, he developed a genuine affinity for the Ukrainian culture and community. He encouraged the children to learn and to speak Ukrainian and to pursue activities within the Ukrainian community as a way to broaden their mental and emotional perspective on life. He saw the benefits of these things as contributing to the richness of our family life. He also realized the importance of maintaining a relationship with grandparents, whose primary language was Ukrainian. Respecting and maintaining family ties was very important to him, and embracing the Ukrainian language and culture seemed a way to achieve that better than anything else.

As a result, each of my three daughters speaks Ukrainian, and each is trying to pass that on to her own children. Ted supported their trips to Ukraine to meet their relatives, and my middle daughter's Rotary International Exchange to Lviv, where she spent her junior year of high school.

You have been active in schools, on parish boards, and in Soyuz Ukrainok. How have these activities helped you to be a fulfilled community member and whole person?

I am not sure where some of us get this need to be a contributing part of a community. Possibly from our parents. My parents, Roman and Natalia Martyniuk, God rest their souls, were very generous family people, always quietly and unassumingly active in community life, supportive of church and family, and ready to serve when called upon—all this in addition to their regular jobs.

Having said that, community activities I chose to be active in always complemented my family life. My number one priority was always my family, but work and community life have also been personally important—but in different ways. A profession is a wonderful thing and provides a wonderful sense of self worth and usefulness. But if that is all we have, we feel empty and useless when that disappears. This is especially true for women, because women often take time off from work to give birth to children and then take time off to see them through the “nurturing” years. The adjustment from the work place to a home place can be difficult, to say the least. There are times when I

could simply not do both. Yet, I had something fall back on when without a job. I found that being involved in community life, which often included my children, expanded my feeling of self worth and maybe even more importantly, my feeling of belonging to and contributing to something larger than my nuclear family.

Please explain your role in the Ukrainian Consulate and Club 500.

“Club 500” (500 people at \$500) was organized in 1992 by a Soyuzianka, the late Dr. Daria Markus. Daria mobilized the diaspora community to establish Ukraine's diplomatic presence in Chicago, which was the first Consulate General of Ukraine in North America. I was a member of Club 500 from the start, although I did not live in Chicago at that time. For supporting this effort, the Ukrainian-American community in Chicago and vicinity is owed a debt of gratitude.

In 1993, Daria Markus left for Kyiv, and Daria Jarosewich, another Soyuzianka, took her place and completed the effort. Having reached its fund-raising goal, “Club 500” transitioned into “The Friends of the Consulate General of Ukraine in Chicago,” which, with new by-laws, became a supportive and advisory organization. Yet another Soyuzianka, Lydia Shandor (now Devonshire), became the third president of “The Friends.”

When I moved back to Chicago (where I grew up) in 1997, I was invited to assist Lydia in her volunteer work at the Consulate. Later, in 1998, I (also a Soyuzianka) was elected the fourth president of the “Friends of the Consulate General of Ukraine in Chicago.” The organization evolved to meet many different needs during those early days of Ukrainian diplomatic presence in the United States. American language, customs, protocol, laws and regulations, business interactions and arrangements, community presence, all presented new challenges and uncharted waters for Ukrainian diplomats and staff. I became actively engaged in many ongoing projects, programs, and cooperative ventures linking the Consulate General with city, state, and community organizations to help facilitate Ukraine's mission. I am very proud to have had this opportunity to serve Ukraine during these eleven years (1998–2009).

The culmination of the work of our organization is presented in a recent publication entitled “Short History of the Friends of the Consulate General of Ukraine in Chicago—Club 500: 1992–

2009,” which I co-authored with Daria Jarosewich.

Which of your published works are most important and could be replicated for readers of Our Life? And which are most apropos for today's woman?

My published works would not be of interest to most readers of *Our Life* because they deal with professional topics. But some of my presentations at UNWLA conventions and talks at conferences might be of interest, particularly those aimed at helping the Ukrainian woman living in the United States to find ways that her children can maintain a tie to the Ukrainian culture and community. A paper I presented in Toronto at one of the World Congresses of Free Ukrainians, “The Education of Our Youth,” might be of interest.

Of all your professional and community activities from which do you derive most satisfaction?

I can honestly say that I have derived satisfaction from whatever I was involved in at any given time. I am still on the board of the Chicago–Kyiv Sister Cities program, albeit minimally involved at present. For several years I served as the program’s Educational Committee Chair. At that time, four Chicago public schools were partnered with four schools in Kyiv. Visiting the Kyiv schools was truly an eye-opening experience and demonstrated the great importance and value Ukrainians place on educating their children and young people.

Of course, the completion of my eleven-year tenure as president of “The Friends of the Consulate General of Ukraine in Chicago” gives me a particularly great sense of pride and satisfaction. The work, though often quiet, private, and unrecognized, was rewarding in so many different ways. I had the opportunity to travel, to participate in and attend many interesting and significant events, not just in Chicago, but also in Kyiv. I met a wide array of professionals in many disciplines, along with very interesting and prominent people (government officials, politicians, city administrators, ministers of education, business people, religious figures), and I was able to experience Ukrainian customs and hospitality at multiple levels of Ukrainian society. Who could ask for anything more? It was enjoyable and just plain fun, and I would do this all over again with great enthusiasm.

Even the little things I was able to contribute to some everyday challenges and situations were always met with appreciation. Often, it is the little things that make or break the success of the big

things. And it is most rewarding to be on the ground floor of making good things happen. My favorite motto is a comment from Mother Teresa: “You cannot do great things. You can only do small things with great love.”

As far as my professional activities go, the most rewarding were those that unexpectedly ended in positive results. Results in my profession are not always evident, so it is especially uplifting to get an e-mail, phone call, or letter (sometimes from people you thought you had made a mistake with) saying “Happy Birthday! Thank you for giving me my marriage back” or something similar. That kind of feedback brings great joy to my heart.

In addition to awards early in your career, such as AAUW's Outstanding Young Women of America, and Who's Who Among Ukrainians in North America, you have received awards from Ukraine. Can you tell us about these?

My latest two awards are from the Ukrainian Ministry of Foreign Affairs. One is a “Pochesna Hramota” to Ivanna Romanivna Richardson, a community activist in the USA, for many years of fruitful activity, directed toward the preservation of national-cultural heritage and ethnic identity of Ukrainians abroad, the strengthening of ties with Ukraine, and confirmation of its positive image in the world. (Presented on December 24, 2009, by Minister P. Poroshenko, Kyiv, Ukraine.)

The second award is also from the Ukrainian Ministry of Foreign Affairs to Ivanna Romanivna (Martyniuk) Richardson, psychologist and active community worker in the USA, for active participation in preparing and carrying out international activities entitled “Nevhasyma svichka” (Eternal Candle), for fruitful work toward the blessed development of the Ukrainian nation and the strengthening of Ukraine’s authority in the world. (Presented on March 3, 2009, by V. D. Khandohiy, Kyiv, Ukraine.)

Please add any other detail that you think readers of Our Life would find interesting.

I think you have more than enough already.

Diakuyu! Na vse dobre, IBAHKA.

ТРИПІЛЛЯ В НЬО ЙОРКУ: ВРАЖІННЯ ПРО ВИСТАВКУ

14 вересня 2010 року в Нью Йорку Постійне Представництво України при Організації Об'єднаних Націй провело святкування 19-ї річниці Незалежності України у чудовому приміщенні Українського Інституту Америки. Надзвичайні і Повноважені Посли, Постійні представники країн Європейського Союзу, Азії, Африки та Латинської Америки, керівництво та секретаріат ООН, представники міжнародних дипломатичних корпусів, акредитованих в Нью Йорку, наукових та мистецьких кіл міста, українська громадськість та журналісти прийняли участь в урочистому заході і мали змогу ознайомитися зі славетною історією України, з Трипільською епохою зокрема, ілюстрованою на мистецькій виставці «Стародавнє Трипілля. Сім тисяч років духовного мистецтва».

Стаття-Інтерв'ю професора Михайла Відейка (Інститут Археології Академії Наук України)

Виставка «Стародавнє Трипілля.¹ Сім тисяч років сакрального мистецтва» (Ancient Trypillia: Seven Thousand Years of Spiritual Art), організована Фондом дослідження давніх цивілізацій (FRAC) проходила у стінах Українського Інституту Америки лише у кількох сотнях метрів від чи не найбільшого у цій частині світу зібрання старожитностей та творів мистецтва – музеї «Метрополітен». Однак марно було б шукати в його експозиції старожитності трипільської цивілізації – вони там не представлені. У експозиції можна розшукати в різних розділах (приміром, присвячених Греції, Єгипту, Месопотамії) хіба що старожитності з VI-IV тис. до н.е. сучасні Трипільлю. І цього буде досить, аби відчутти, що то був за час. Можливо, по тому може з'явитися бажання дізнатися про те, що ж відбувалося тоді в інших куточках світу, а зокрема у тому місці, яке нині називають Україною.

Цікавий збіг: у квітні 2010 року, на 84-й вулиці завершилася виставка, присвячена цивілізації Старої Європи, організована ISAW (Інститут вивчення Давнього Світу, Нью Йорк). В експозиції виставки під назвою «Втрачений світ Старої Європи» було тоді представлено речі із сусідніх з Україною держав – Румунії, Молдови. Обставини склалися так, що культура Трипілля практично «випала» з неї, хоча і була присутня на багатьох сторінках розкішного і товстелезного каталогу. У статтях, написаних відомими науковцями з різних країн – США, Болгарії, Великої Британії, Румунії та Молдови йшлося про досягнення трипільців, збудовані ними величезні поселення-протоміста та інше – з відповідними посиланнями на праці українських археологів.

Отож відкриття наприкінці серпня 2010 року виставки в Українському Інституті Америки нарешті певною мірою «відновило історичну

справедливість» та надало можливість усім бажаючим хоча б трохи зазирнути у трипільський світ, віддалений від наших днів на сім-п'ять тисячоліть.

На трьох поверхах серед розкішних інтер'єрів кінця XIX ст. було виставлено десятки великих фотознімків із зображеннями давніх артефактів. Найбільш вражаюча частина виставки була розташована у спеціально затемненому приміщенні бібліотеки. Тут представлено десять голограм, які презентують унікальні вироби давніх майстрів хліборобської цивілізації, а разом з тим й технологічний рівень країни, де вони виготовлені. Адже усі десять скляних пластинок, у яких ніби «заховано» тривимірні зображення, було виготовлено у Києві. Завдяки майстерно виставленому освітленню вони виглядали настільки реалістично, що попервах деякі відвідувачі намагалися встановити, чи не знаходяться бува ці речі по той бік скляної поверхні.

Кілька слів про організацію та учасників цієї виставки. Вона стала можливою завдяки співпраці між Фондом дослідження давніх цивілізацій (Нью Йорк, США) та науковими і музейними установами в Україні. Засновники фонду Ірина Форостян та Алла Кутсевич приклали великі зусилля для організації експозиції протягом місяця. Старожитності трипільців для фотографування надали Інститут археології Національної Академії Наук України (Київ) та Борщівський краєзнавчий музей (Тернопільська обл.). Завдяки цьому вдалося включити до виставки цікаві знахідки, здобуті під час археологічних досліджень на всій території поширення трипільців – від Прикарпаття до Дніпра. Науковий супровід виставки забезпечений відповідно угоди про співробітництво між FRAC та Інститутом археології Національної Академії Наук України.

У центрі Й.В. Юрій Сергєєв, Надзвичайний і Повноважений Посол, Постійний представник України при Організації Об'єднаних Націй.

Над ним працювали Наталія Бурдо та Михайло Відейко, кандидати історичних наук, старші наукові співробітники, які вже понад 30 років займаються дослідженнями трипільської спадщини.

На перший погляд може видатися, що створена із самих лише фотознімків та голограм експозиція безнадійно програє своїм конкурентам, створеним з оригіналів. З іншого боку, нагадаємо, що трипільська спадщина у нью-йоркських експозиціях так і не була представлена.²

Проте, на наш погляд, створення виставки з фотознімків та голограм цілком виправдано. Немає сенсу сперечатися, що експонування оригінальних старожитностей є більш престижним і загальноприйнятим. Проте в даному випадку виявилось, що створення експозиції з фотознімків та голограм теж має свої корисні та цікаві особливості. Одна з них – можливість сконцентрувати увагу відвідувачів на предметі у певному ракурсі, показ деталей, які часом неможливо побачити у звичайній музейній експозиції. Речі, здавалося б давно та усім добре відомі, завдяки цьому розкриваються з несподіваного боку.

Так, оглядаючи статуетки, зазвичай глядач зверне увагу на їх форму, можливо – декор. Однак деякі суттєві деталі все одно залишаться поза увагою. Приміром те, що на фігурках збереглися сліди фарбування червоною фарбою, яку використовували під час давніх ритуалів. А на збільшених фото керамічних виробів можна спостерігати, як саме давній майстер пензлем наносив лінії фарби. Вироби з кістки – амулети, кинджали теж ніби «оживають» – кожна подряпина «розповідає» про історію предмета – від створення до його використання. Зауважимо, що

Біля експозиції голограм трипільських знахідок 5-4 тис. до н.е. Генеральний Консул України в Нью Йорку Сергій Позорельцев та Радники Постійного Представництва України при Організації Об'єднаних Націй О. Іонін та О. Шаповал.

Учасниці показу стародавнього та традиційного українського народного строю: Ірина Форостян, Наталія Бурдо, Алла Кутсевич, Мирослава та Ірина Семерей, Віра, Наталія та Надія Павлишин, Оксана Віннеченко, Оксана Шарапова.

навіть фахівці-археологи або мистецтвознавці далеко не завжди мають можливість вивчати твори давнього мистецтва у подібних подробицях. І ті з них, хто відвідали виставку, це одразу зауважили.

Важливою складовою виставки є каталог, який подає інформацію про кожен представлений на виставці предмет. Він містить також статті, присвячені темі виставки, зокрема Наталії Бурдо про сакральний світ Трипілля. Звичайно, на кількох сторінках вкрай складно було б розкрити таку цікаву та об'ємну тему. Однак організатори виставки працюють над перекладом книжки цієї авторки (робоча назва – «Сакральна спадщина Трипільської цивілізації»), яка дасть змогу значно глибше та повніше (15 розділів, 370 сторінок та понад тисяча ілюстрацій) ознайомитися із «священним кодом» Трипілля.

А поки що вони запросили до Нью Йорку саму авторку – відомого науковця, співробітницю Інституту археології НАН України та надали їй

можливість виступити перед відвідувачами виставки із лекціями, які відбулися впродовж серпня і вересня. Причому не лише у Нью Йорку, але й у Вашингтоні. А книжка Наталії Бурдо, яка вже вийшла 2008 року в Києві, як подарунок FRAC, разом з іншими виданнями, присвяченими Трипіллю, наприкінці серпня була передана до Бібліотеки Конгресу США. Слід зауважити, що окрім згаданого видання до цієї шановної установи одночасно передано два десятки інших, написаних в різний час фахівцями Інституту археології НАН України, в тому числі запрошеними на Трипільський фестиваль Наталією Бурдо та Михайлом Відейком.

Одяг княгині Ольги виконаний відомою майстринею, союзницею з Чикаго Анною Кульчицькою.

Видано ці книжки в Україні за останні чотири роки. Серед них як наукові так і науково-популярні видання. Вони присвячені переважно дослідженням типільської цивілізації, виданню результатів новітніх досліджень та науковій спадщині вчених, які працювали над її вивченням, зокрема Вікентія Хвойки та Олега Кандиби. Серед них є і книжки з видавничого проекту «Україна: історія великого народу». З цим доробком, хоча б частково, зможуть ознайомитися і читачі, які не володіють українською мовою: дві книжки Михайла Відейка перекладено англійською і видано під назвою «Ukraine: from Trypillia to Rus» (Україна: від Трипілля до Русі).

Супровід виставки лекціями фахівців із Інституту археології, демонстрація документальних фільмів про дослідження та знахідки трипільських старожитностей сприяли більш повному та всебічному ознайомленню з світом давніх хліборобів. До речі, відображенню процесу та результатам досліджень у фільмах було присвячено окрему лекцію, яку супроводжували фрагменти з десятка стрічок, створених, починаючи з 1993 року в Україні, Росії та Румунії. На завершення Руслан Ганущак презентував авторську програму про світ трипільців. Спілкування між людьми, яким цікава та не байдужа історична і культурна спадщина України – ось ще один важливий здобуток цієї виставки.

І ось що цікаво. Як відомо, Нью Йорк багатий на різноманітні музеї, в яких можна досить докладно ознайомитися з культурою та історією чи не усіх народів планети Земля. Відвідання цих музеїв у перервах між лекціями та іншими подіями дало змогу побачити культурні скарби, створені людиною у різних куточ-

ках планети впродовж багатьох тисячоліть. І дуже цікаво було знаходити щось таке, що б дозволило краще уявити далеке минуле, трипільську епоху, зрозуміти її місце та значення у цьому вражаючому різноманітті, а також до певної міри і «особистий внесок» давньої цивілізації, яка існувала багато тисячоліть тому на землях між Карпатами та Дніпром.

На завершення хочеться помріяти про те, щоб ця виставка мала продовження, як і плідна діяльність FRAC. У цієї мрії є вже певні шанси здійснитися – адже є запрошення показати її матеріали і в інших містах, і не лише в США.

¹ Трипільською (за назвою містечка Трипілля на Київщині) іменують археологічну культуру мідного віку, сліди якої (близько 2300 поселень, поховань, окремих знахідок) виявлено на території 19 областей сучасної України, переважно між Прикарпаттям на заході та Дніпром на сході. Існувала в період приблизно між 5400-2700 рр. до н.е. Споріднена з культурою Кукутень, яка поширена на територіях Молдови та Румунії. Складова частина цивілізації Старої Європи, створеної давніми хліборобами у центральній та південній частині континенту понад сім тисяч років тому. Її носії досягли значних успіхів у ремеслах, в тому числі металургії та металообробці (працювали із золотом, сріблом, міддю), гончарстві, виготовленні текстилю, створили піктографічну писемність (так зване «Дунайське письмо»), створили перші міста. Трипілля впродовж понад двох тисячоліть було східним форпостом цієї цивілізації.

² Трохи історії: нагадаємо, трипільські раритети з Києва вперше побували у Нью Йорку ще 1994 року, коли виставка із 144 предметів експонувалася в Українському Музеї.

*Ірина Форостян та Алла Кутсевич є членки
125-го Відділу СУА.*

ВЕБСАЙТ СУА

Союз Українок Америки має вебсайт, на якому Ви можете подати оголошення про збори, повідомити про події Вашого Відділу чи Округи, ознайомити інших із своїми програмами. Адреса вебсайту СУА: www.unwla.org. Прошу подавати інформацію українською і англійською мовами і висилати їх або на e-mail адресу: suawebmaster@UNWLA.org, або: Zoriana Haftkowycz 761 W. Foothill Rd. Bridgewater, NJ 08807. Тел. 908-231-9158.

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

вітає нових членок 17-го Відділу в Маямі, Флорида

Zenobia Logusz

Nadia Schneider

Welcome

New Members of UNWLA Branch 17 of Miami, Florida

АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР ПРОФ. МИРОСЛАВИ МУДРАК

*Зліва: Наталка Сімс (голова відділу),
Проф. Мирослава Мудрак, Дарія Федорів
(культ-освітня референтка відділу).*

Заходами 12-го Відділу СУА в Клівленді, Огайо, головою якого є Наталка Онисько-Сімс, 2-го жовтня 2010 р. відбувся авторський вечір проф. Мирослави Мудрак з презентацією її найновішої праці “Понад Кордонами: модерна українська книжкова графіка 1914 – 1945.” Д-р Мудрак, професор Ohio State University, відома дослідниця українського мистецького авангарду початку 20-го століття.

Творчість книжкових графіків між двома світовими війнами була замовчувана в радян-

ській Україні, бо книги, які вони ілюстрували, йшли в розріз з радянською пропагандою. Це були найчастіше теми про Визвольні Змагання, патріотичні підручники для шкіл, історичні повісті, літературні журнали, поезія, виховні журнали для юнацтва, наукова література тощо. Під час цього хаотичного періоду ці митці старалися зберегти образотворчу і видавничу культуру і вважали цю ділянку роботи своїм громадським обов’язком.

Пані Мудрак в першу чергу розповіла про обставини створення книги – про несподіване відкриття понад 500 книжкових обкладинок, привезених в Україну після II світової війни. Вони зберігалися у Фонді 544 під назвою “Колекція книжкової графіки” як частина Центрального Державного Архіву-Музею Літератури і Мистецтва в Києві. Звичайно, доступ до цієї колекції був заборонений. Аж в кінці 1988-го року відкрилася можливість побачити, які скарби там зберігалися. Більшість обкладинок оригінально належали двом еміграційним установам у Празі – Українському історичному Кабінету та Музею Визвольної Боротьби. Цей музей був заснований у січні 1925 р. А в 1945 р. будинок був збомблений і більшість артефактів згинула. Частина колекції уціліла і була згодом передана до Києва. Також у 1958 р. до Києва з Москви потрапили ще деякі матеріали, серед них сотні книжкових обкладинок з печаткою *Український Музей* (в Празі).

Багато з цих книжок видавалися в містах України, як теж і поза нею (Варшава, Краків, Відень, Берлін, Париж), однак більшість представлених в альбомі видань з’явилися у Львові та у головному центрі еміграції – Празі. Лише 175 з них репродуковані в альбомі. Дослідниця

Проф. Мирослава Мудрак зі союзнянками – сидить 3-тя з права.

зосередилася на художниках, які працювали поза Україною, тому, що вони дуже мало відомі в Україні, а належить їм місце в історії українського мистецтва. Якраз цей двомовний альбом заповнює цю прогалину. Ціль цієї роботи не була показати шедеври, але показати, скільки видавалося, скільки було митців і представити їхню діяльність. Естетичні стилі митців дуже різноманітні. Словами авторки: “Жаде із мистецьких жанрів в Україні між двома світовими війнами не відобразив вагоміших наслідків впливу модерного досвіду Європи на українську художню культуру, ніж дизайн книжкових обкладинок.”

В книзі відображені не лише знані нам митці (напр. Микола Бутович, Святослав Гординський, Павло Ковжун, Едвард Козак, Володимир Ласовський, Роберт Лісовський, Володимир Січинський, Петро Холодний), а й менш популярні, хоч не менш цікаві.

Вражає технічна якість книги-альбому: вишуканий дизайн – гармонійне розміщення змісту і форми – книгу приємно гортати (і дарувати).

Грунтовна вступна стаття, портрети та біографії митців (що не завжди легко знайти) доповнюють це цінне видання, що появилось у видавництві “Критика” спільно з Українським Науковим Інститутом у Гарварді, 2008 р.

Авторка ще зізналася, що її теж мотивував особистий момент – скласти пошану митцеві Святославу Гординському, який зацікавив її історією українського мистецтва ще в студентських роках і протягом десятиліть підсилював це зацікавлення. Слід аплодувати проф. Мирославі Мудрак, яка в рамках цього видання дає вичерпні характеристики графіків з їхніми модерними нововведеннями. До речі, п. Мудрак відмовилася від гонорару в сумі 340 дол., який було передано на потреби Укр. Музею в Нью Йорку.

Після розповіді пані Мирослава відповідала на запити від присутніх 80-ти гостей, а потім ще довго гомоніли розмови при перекусці. Авторка ввічливо давала свій автограф для 27 закуплених книжок.

Надія Дейчаківська, пресова референтка

Клієнт дає офіціантові п'ятку зі словами: – Що ви мені порадите у вашому ресторані на вечерю?
Офіціант, заховавши гроші до кишені, пошепки відповів: – Пошукайте інший ресторан.

Катерина Заліщук

З волі Всевишнього 3-го червня 2010-го року на 88-му році життя відійшла у вічність бл. п. Катерина Заліщук (з дому Нацулич). Катерина народилася в 1921-му році в селі Стрільбичі, біля Старого Самбора, в родині свідомих українців.

В 1942-му р. Катерина виїхала на працю до Німеччини, залишивши родичів, молодших сестер Марію і Стефанію та брата Йосафата. Брат вступив в ряди УПА і загинув смертю героя в 1953-му році, а батька заслани на Сибір, де він пробув 10 років.

В Німеччині молоду дівчину доля звела з Лесем Заліщуком, котрий, як і Катерина, був заведений на працю до Німеччини з села Чернятин біля Городенки. Вони одружилися в 1946-му році, а в 1947-му році народилася донька Гануся.

В 1949-му році родина Заліщуків приїхала до стрийка Катерини (Ірі, Пенсильванія), де

Лесь заснував і провадив Українську радіо-програму. В Ірі в 1953-му році у подружжя Заліщуків народилася донька Марія.

В 1954-му році родина переїхала до Пітсбургу, де брала активну участь в Українському громадському і церковному житті, виховуючи в патріотичному українському дусі своїх доньок. Катерина, а згодом і доньки, співали в хорі УГК церкви св. Івана Хрестителя та громадських хорах та були активними членкинями 27-го Відділу СУА ім. Ольги Басараб, де вона та доньки займали різні пости в управі відділу.

В 2003 році, з огляду на недугу мужа, Катерина з мужем переїхали до Карнегі коло Пітсбургу до доньки Марусі, де вона дальше продовжувала працювати для церкви і громади, не пропустивши до останніх тижнів свого життя ні одного дня виготовлення вареників при церкві св. Тройці.

14-го березня цього року Управа СУА нагородила Катерину за її активну та жертвенну працю Почесною Грамотою СУА.

Покійна залишила в глибокому смутку доньок Ганусю з мужем Богданом Конецьким та Марусю; внуків: Олеся Конецького з дружиною Олею, Ореста та Рому Конецьких, Юрія Вовчука з дружиною Шарлот, Бориса та д-ра Зеновія Вовчуків; правнуків: Лесика і Ромчика Конецьких, Йосифа і Еву Вовчуків; сестер Марію і Стефанію з родинами на Україні.

Покійну похоронено біля її мужа Леся на церковному цвинтарі церкви св. Тройці в Карнегі. Вічна їй пам'ять.

Управа 27-го Відділу СУА.

ОСІНЬ

Кружляє падолист – вінець весни святкує.
Вінець кохання – і життя вінець.
Дощами крадеться, морозами чатує,
Щоб нагадати: є всьому кінець.

Раїса Іванченко

Емілія Воляник

І знову довелось відпровадити в далеку і безповоротну дорогу ще одну віддану, довголітню і заслужену членку 33-го Відділу СУА ім. Лесі Українки в Пармі, Огайо св. пам'яті Емілію Воляник.

А попращали ми в останні кілька місяців три вартісні членки, а вже їх так, на жаль, не багато залишилося. Хоч дуже важко й боляче прощатися з такими близькими при довголітній праці в СУА посестрами, проте, невмолимий закон природи примушує нас це робити

І хоча вістка про відхід у потойбічний світ св. п. Емілії не була для нас несподіванкою з огляду на її патріярший вік, проте членки СУА та близькі знайомі прийняли її з великим жалем.

Народилася Емілія 20 вересня 1907 року в Самборі на Львівщині в родині Катерини й Миколи Бацика – урядника Скарбового Уряду. Після закінчення народньої школи вступила до гімназії, яку закінчила матурою в 1926 р. Відтак пройшла ще Державний однорічний педагогічний курс у Львові і отримала працю вчительки в селі Конюшки біля Бродів, де працювала 15 років. Там познайомилася зі своїм майбутнім чоловіком правником д-ром Степаном Воляником.

З вибухом Другої світової війни та після другого наїзду більшовицької орди п-во Воляники з малими донечками Надійкою і Мартусею, якій було всього 4 місяці, виїхали на Захід. Спочатку замешкали в переселених таборах у Західній Німеччині, відтак в 1952 році після переїзду до США осіли в Клівленді.

Тут відразу п. Емілія включилася в суспільно-громадське життя і стала членкою 33-го Відділу СУА ім. Лесі Українки. Почала вчителювати в місцевій Рідній Школі, де працювала 13 років. В організації СУА займала різні пости: була головою відділу, а в різний час виконувала функції пресової, виховної, культурно-освітньої референтки. Була теж довголітньою і зразковою членкою “Учительської громади” при Рідній Школі.

Довгі роки була активною членкою гуртка книголюбів, на сходах якого вміло й цікаво реферувала прочитані книжки. Широким діапазоном знання та вдалими коментарями у дискусіях прочитаного вносила зацікавлення членок. Особливо цікаві були її т. зв. “калейдоскопи”, в яких вона у сконденсованій формі з'ясовувала важливі події із давньої та всесвітньої історії. Останніх кілька літ з очевидних причин відокремилася від постійних громадських обов'язків, проте ще до початку недавньої недуги завжди приходила на сходи та імпрези СУА і загальногромадських організацій. Усі членки шанували та радо вітали висококультурну, завжди елегантно одягнену Особу, яка стільки років присвятила такій корисній справі на народній ниві.

У відзначенні її століття одна з доповідачок закінчила свій привіт такими словами: “Господь нагородив Вас, Дорога Пані Еміліє, щасливим і плідним довголіттям. Видно, що на таку ласку Ви в Нього заслужили”.

*Любомира Мичковська,
пресова референтка.*

**Четверта субота листопада – офіційний День пам'яті жертв Голоду в Україні.
Запаліть в цей день на своєму вікні свічку пам'яті!**

**The fourth Saturday of November is the official Day of Remembrance honoring
the victims of the Famines in Ukraine.**

Light a candle in your window in their memory!

Ukrainian National Women's League of America, Inc.
Стипендійна Акція Союзу Українок Америки

До нас пишуть...

29-го серпня 2010 р.

Вельмишановна й Дорога Пані Маріє!

«Протягом цього тижня мали тут в Прудентополісі цілу програму з нагоди Дня Незалежності України. Наші уряди – федеральний, провінційний, як місцевий визнали дату 24-го серпня «Днем Української Громади в Бразилії» який увійшов у національний календар. З цієї нагоди був курс писанок, вишиття, танців, бандури, народнього співу, традиційного куховарства, тощо. Дня 28-го серпня відбулася зустріч дітей з цілої парафії. Було коло 500 дітей.Сьогодні завершили святкування торжественною Літургією з нашим Єпископом Кир Ковбичом, та опісля першим фестивалем вареників. Гарне свято.....»

*Із глибокою пошаною і вдячністю,
М. Магдалина Лозова
Прудентополіс, Парана, Бразилія*

Дякуємо колишнім стипендіятам СУА – Кир Ковбичові та Магдалині Лозові за їхню посвяту та працю серед українців у Бразилії.

Марія Полянська

ПОЖЕРТВИ ЗА СЕРПЕНЬ–ВЕРЕСЕНЬ 2010

\$685.17 складає 3-ий Відділ СУА (03); **350 дол.** Оріся Стефанів (98); **300 дол.** Ulana Kruzaniwsky Trust, Богдан Марків; **250 дол.** д-р Лідія Балтарович; **по 220 дол.** Ірина Бойко-Паар (90), Іван і Люба Городиські, Юрій Левицький, Софія Шашкевич, 113-ий Відділ СУА (113), 115-ий Відділ СУА; **150 дол.** 33-ий Відділ СУА; **по 110 дол.** Ігор Бойко, Мирон Вітюк, Larissa Fox, Joanne K. Kara, Irene Limberger (108), Оксана Надія Мулик, Мирон і Александра Стебельські (86); по 100 дол. Ляриса Герман (98), Дарія Гусар; по **50 дол.** Анна Бабій, Ольга Чмола(49), Марія Кодельська (84), Іва Ліскевич; 42 дол. Рената Бігун (28); по **25 дол.** Kathryn Bratach, Оксана Кольцо, **10 дол.** Олександра Гелецінська.

З РІЗНИХ НАГОД

Моя щира подяка усім гостям, які своєю присутністю звеличили мого батька, **Юрія Яцуса, із 80-им Днем народження.** В його імені дякую за дарунки та пожертви на потреби Стипендійної Акції СУА, разом **490 дол.** — по 100 дол. Богдан і Ірена Глушевські, Зенон і Рома Васильців; по **80 дол.** Бернард і Анна Кравчуки (98), Мирон Кравчук (98), Богдан і Марія Полянські (98); **50 дол.** Богдан

Голь. Таїса Яцусь, Фінікс, Арізона, членка 3-го Відділу СУА.

З нагоди **75-их уродин Бернарда Кравчука** складаємо **75 дол.** на потреби Стипендійної Акції СУА через 98-ий Відділ СУА. Дорогому ювілятові бажаємо многих і благих літ. Оріся і Юрій Яцусі.

В ПАМ'ЯТЬ

В пам'ять Марії Футей-Юрків (33) пожертви склали на Стипендійну Акцію СУА через 33-ий Відділ СУА: по **100 дол.** Нестор і Марта Базарко (78), Володимир і Ліда Базарко (12), Роман Боднарук (33), Лев і Арета Кульчицькі (33), Орест і Наталка Ліщинецькі (33), Франк і Віра Молс (33), Юрій і Арета Полянські (33); по **50 дол.** Олег і Неля Бендюки (33), Марійка Глуховецька і родина (33), Назар і Оля Калівашко (33), Юрій і Дарія Кульчицькі (33), Василь і Віра Ліщинецькі (33), Богдан і Стефанія Лішнянські (33), Микола Попадок (33), Наталія Сімс (12); по **25 дол.** Василь і Олена Хміляк (33), Марко і Надія Дроб'як (33), Роман і Марія Дрозд (33), Дарія Федорів (12), Лідія Кармазин (8), Ірена Кріса (33), Люба Мудра (12), Любомира Мичковська (33), Йосиф і Стефанія

Теркалі (33), Мар'ян і Лідія Вирсти (12), Валентина Василик (33); по, **20 дол.** Євген і Олена Апостолюк (33), Люба Боднар (33), Ольга Дем'янчук (33), Теодозій і Лукія Гриців (33), Михайло і Єлисавета Кавац (33), Євген і Віра Палка (33), Леонід і Оксана Шараневичі (33), Іван і Ірена Стецура (12); по **10 дол.** Стефанія Балагутрак (33), Ірина Дубас (33), Стефанія Мельникович (33). (**Разом 1,565 дол.**).

In memory of my dear husband Lubomyr Kurylko: \$10,000 Daria A Kurylko (86); **\$1,000** each from Thomas and Catherine Kanarsky (86), Andrew and Lyudmyla Kurylko (86), David A & Natalie Olds; **\$100** from Jaroslawa Mulyk (86), Oksana Mulyk and Jim Hurley (86), USCAR; **\$50** Irene Ochrymowych (86). (Total **\$13,500** to the UNWLA, Inc., Scholarship Program). Daria Kurylko and family.

In lieu of flowers and **in memory of Dr. Lubomyr Kurylko** please accept our contribution of **\$25** to the UNWLA, Inc. Scholarship Program. Sincerely, James and Motrja Fedorko, Rutherford, NJ.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. д-р Любомира Курилка** складаємо **50 дол.** на потреби Стипендійної Акції СУА. Богдан і Марія Полянські.

Прошу ласкаво прийняти наш скромний даток (**100 дол.**) на Стипендійну Акцію СУА в імені **д-ра Любомира Курилка**. Ірина і Ярослав Іванці, Савт Голанд, ІЛ.

Our mother, **Halyna Homziak**, died on July 25, 2010, at the age of 91. In her younger days she was a long time active member of Soyuz Ukrainok Ameryky in Philadelphia, PA (Branch 10). In lieu of flowers and in loving memory of our mother, we have requested contributions to the UNWLA, Inc. Scholarship Program, a project that was close to her heart. Donations to the Scholarship Program in memory of Halyna Homziak (**totaling \$1,050**) were made by the following: **\$500** Estate of Halyna Homziak (10); **\$200** John F Trexler (10); **\$100** each Fireman's Fund (10), C. Brent Trexler, Jr (10), Marc M. Zaharchuk (10); **\$50** Alice E Trexler. We are glad to continue our mother's commitment to Soyuz Ukrainok. Jurij Homziak and Irena Holland.

Замість квітів на свіжу могилу дорогої родички **бл. п. Нусі Заяць Мотики** складаємо **50 дол.** на Стипендійну Акцію СУА через 86-ий Відділ СУА. Леся і Мирон Стебельські.

In memory of Adrian Dubyk, please accept my donation of **\$110** for sponsorship of a boy in Ukraine. Larissa Fox, Sterling, NJ.

Щиро дякуємо!

*Марія Полянська, референтка стипендій СУА,
Орися Яцусь, скарбник Комісії стипендій СУА.*

UNWLA, Inc., Scholarship / Children-Student Sponsorship Program

P.O. Box 24, Matawan, New Jersey 07747-0024 • Phone / Fax: 732-441-9530

Email: Mariapolanskyj@verizon.net

Гумор 😊 Humor 😊 Гумор 😊 Humor 😊 Гумор

A little boy prayed: "Lord, if you can't make me a better boy,
don't worry about it. I'm having a real good time exactly like I am."

В Америці бувають мапи, на яких забули позначити новопобудовані дороги.
В Україні, кажуть, навпаки: на мапах бувають позначені нові дороги, що їх забули побудувати!

AN OUNCE OF PREVENTION

by Ihor Magun, MD, FACP

A word that has taken center stage in the medical profession is “Prevention.” The primary goal behind this word is twofold—improving the quality of life and prolonging life. By applying certain simple preventive changes in health management, a substantial impact can be made in decreasing the prevalence of disease and supporting these two goals. Adopting some of the following preventive habits is a good place to begin.

Wounds. Most simple cuts and scrapes heal well after washing with soap and water. A new approach is to apply simple white petrolatum. This type of dressing provides a moist environment and accelerates wound healing by fifty percent. Wounds should obviously be covered by a bandage.

Glaucoma. Primary open-angle glaucoma is an insidious, progressive optic neuropathy associated with an elevated intraocular pressure. It is asymptomatic, initially causing a visual field loss in the peripheral vision and can go unrecognized for years. Formal testing by an eye care professional for the following is crucial: patients over age 64, patients with myopia, patients with a family history of glaucoma (such individuals should begin screening at age 40), and people with a history of glaucoma. Eye drops are the mainstay of treatment. So is not putting off your routine examination.

Vitamin D. I always view this as the forgotten vitamin, and with good reason: A meta-analysis of five randomized controlled studies shows that supplemental Vitamin D falls in the elderly by about 20%. Vitamin D deficiency is associated with functional impairment, muscle weakness, and fractures after falls. A daily dose of 1000 IU is all that is necessary for preventive purposes. Vitamin D is inexpensive and is frequently combined with Calcium, which also strengthens bones.

Dental Floss. Most of us already know that using dental floss helps maintain healthy gums and teeth, but another important benefit of flossing is heart health. The medical profession has established a connection between periodontal disease and heart disease. Bacteria from the mouth can enter the bloodstream through the gums. These same bacteria can be found in artery plaques. The theory is that when they attach themselves to the fatty plaques in

the bloodstream, they can form blockages in arteries.

Salt. The intake of salt in the United States is very high. The top five sodium sources are pizza, pasta dishes, cold cuts, chicken and mixed chicken dinners, and yeast breads. Frequently, foods that are fat free have a greater amount of salt to enhance the flavor. Before you buy and eat these salt-heavy foods, read the labels. As a rule, foods that may have some fat but are low in sodium are better than no-fat foods with lots of sodium.

Antioxidants. Helping the body resist cancer, antioxidants should be incorporated into everyone’s daily diet. The foods richest in antioxidants are berries: blueberries, raspberries, cranberries, in any form (fresh, dried or frozen).

Exercise. Getting into a regular habit of exercising is possible at any age. It’s just a matter of starting. Everyone can find a thirty-minute break four times a week to do this. Besides physical benefits, exercise releases natural endorphins, which give you a good, uplifting feeling.

Let It Go. There are many stressful things in life, and sometimes these are overwhelming and difficult to manage. Aside from the emotional fallout, stress can have harmful consequences on the body. The best way to prevent this is to learn to let it go. Don’t take on too much and don’t think you need to do everything all at once.

Sleep. Get enough sleep and keep the sleep routine regular throughout the week. Go to bed and get up at the same time all week, making sure that you get at least 7-8 hours of rest. In our hectic world, too many people have forgotten what that is like. Get enough sleep and you’ll soon be hearing, “What have you been doing to feel and look so good?”

Moisturizers. Winter is coming and that means skin will be exposed to cold air outdoors and dry air from indoor heating sources. Facial moisturizers can help prevent skin irritation. Many inexpensive products are available at your local drug store, and many stores will be happy to let you try a product before buying. Find products with the word “moisturizer” on the label. Use daily and feel the difference.

Корисні властивості буряка та страви з нього

З незапам'ятних часів люди вживали в їжу дикоростучий червоний буряк (приблизно на островах Середземномор'я). Вже в 10-11 столітті буряк був відомий в Київській Русі, як городня рослина. Його часто називають вітамінною бомбою, і навіть в працях Гіппократа буряк згадується як засіб лікування різних захворювань. Буряк – це найяскравіший приклад, коли їжа є ліками.

Багатий вміст природних антиоксидантів дозволяє використовувати буряк для профілактики онкологічних захворювань, вітаміни групи В і залізо корисні для крові. Цинк і фосфор необхідні для кісткової системи.

Природні антисептики, що містяться в буряку, дозволяють пригнічувати і навіть лікувати деякі інфекційні хвороби, запобігають розвитку шлункової і кишкової патогенної мікрофлори, очищають порожнину рота, поліпшують стан шкіри.

Буряк незамінний в дієті при лікуванні гіпертонії, цинги, цукрового діабету, сечокам'яної хвороби. Для тих, хто піклується про свою фігуру, важливо знати, що в буряку містяться речовини, які регулюють жировий обмін, перешкоджають накопиченню надлишкової маси тіла.

Недарма буряк відноситься до найулюбленіших овочів українців. А традиційний український борщ славиться на цілий світ. Існує біля 30 переписів українського борщу. „Борщ та капуста – в хаті не пусто”, говорить народне прислів'я.

Український борщ

На 1 фунт м'яса – пів галона води, 2 буряки, 1 цибулина, по 1 кореню моркви, петрушки і селери, невелика головка капусти, 5-6 помідорів, 2 ст. л. жиру, 1 ч. л. муки, 4 унції сметани, сіль, цукор, винний оцет, перець – за смаком.

Основою борщу служить буряковий квас, який готують за таким переписом. Промиті буряки обчищають, нарізують, солять, заливають холодною водою так, щоб вона повністю накрила буряки, й варять. Зварені буряки разом з відваром залишають в теплому місці на кілька днів до одержання приємного кислуватого смаку відвару. Готовий буряковий квас тримають в холодильнику і використовують для приготування борщу.

Моркву, петрушку, селеру та цибулю дрібно нарізують, підсмажують, додавши наприкінці помідори, або помідоровий соус. В попередньо зварений м'ясний бульйон кладуть капусту, варять до напівготовності, додають підсмажені овочі, квашені буряки з відваром і варять до готовності. За 5-7 хв. до кінця борщ солять за смаком, додають чорний перець-горошок, лавровий листок, цукор, винний оцет або цитринову кислоту. Подаючи на стіл, в тарілку з борщем кладуть сметану й посипають зеленню петрушки.

За бажанням борщ можна варити без м'яса й помідорів на грибному відварі, або на воді. До борщу можна додавати картоплю, квасолу, товчене сало з часником тощо.

Буряки фаршировані

4 середні буряки, пів склянки рижу, 2 яблука, 3 ст. л. цукру, 2 ст. л. масла, 1 склянка вершків (heavy cream), сіль за смаком.

Буряки зварити, обчистити і вирізати серцевину. Наповнити начинкою з розсипчатої рижової каші, очищених подрібнених яблук, змішаних з цукром та маслом. Фаршировані буряки скласти у глибоку сковороду, змащену маслом, полити вершками і запекти в печі.

Цей делікатес рекомендуємо в першу чергу гіпертонікам: Вирізані серединки буряка натерти на тертці, змішавши з нашаткованими цибулею, морквою та оливковою олією. Салат готовий.

Лідія Слиз

Жила собі пава пестропера,
горда і пишна, до людей
байдужа, а до звірят неласкава.

Усі казали, що в пави чудовий
хвіст. А був той хвіст справді
неабиякий: великий і
замашистий, чудово
розмальований,
лискучий, прегарний
хвіст.

Пава була горда зі своєї
краси і всіх інших
звірят не поважала.

Біг раз попри неї
куценький зайчик. Хоча
у нього шубка тепла,
хвостик був маленький.

"Ось тобі звір," — промовила
пава, — „ хвіст у нього, мов
м'ячик. Диви, яка моя врода," —
заговорила і гордо повернула
свою голівку. Зайчик
засоромився і швиденько
пострибав поміж кущі.

Зачула ту розмову жаба, вилізла
зі ставка і дивиться.

„ От тобі чудасія“, — засміялася
пава знову, — „ а ти зовсім
хвоста не маєш, сором
людям на очі показуватись.“
То жаба і собі скочила в
став.

Надбігла доріжкою товста рожева
свинка з маленьким закру-ченим
хвостиком, повернулася сюди-
туди і зупинилася біля пави.

Горда птаха за-пихкала раз
і другий. Надулася на весь
ріст, розложила свого

хвоста на всю
його величину і,
мов королева,
пішла повільним
кроком вперед.

Але одного,
пізнього, осіннього дня,
коли в парку гуляв
холодний вітер, пава
почала губити свої

чудові пера. Вони валялися там і
тут, присипані порохом і знівечені
осінніми дощами.

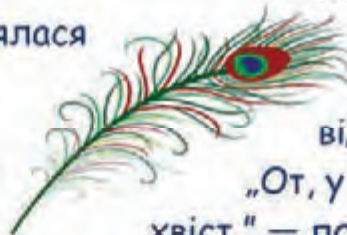
Одного разу пава проходила
біля старого дуба і зацікавилася. У
дуплі було тепло і затишно. На
дні, м'яко вистеленому павиними
перами, спала білка. Вона ціла

накрилася своїм
теплим, великим,
пухнатим хвостом
від холоду.

„От, у кого найліпший
хвіст," — подумала горда пава і
сумно пішла далі ...

Казка про горду паву

Story by Ivanna Savytsky, originally appeared in Our Life, December, 1951. Дитячі сторінки укладає/творить виховна референтка, СУА, 2010.

**Подумаймо про звірятко і їх хвостики ...
нащо їм ті хвости?**

Хвости такі різні і звірятка вживають свої хвостики по-різному. Наприклад, щоб втримати рівновагу, коли ходять по гілках дерев (кіт, білка) або, щоб завітися чи захоронитись від сонця (лис, декотрі пси), а ще другі вживають хвіст відганяти мух (кінь, корова), інші, як кермо і для руху вперед (риба, бобер), коли плавають в річці. В декотрих звірів хвости є дуже сильні, вони вживають їх для оборони (кенгуру, крокодил),

„Ой, щось тут не так! Чи ти знаєш який хвіст повинен бути причіплений котрому звіряткові? Глянь направо, **простягни** лінійку від хвоста до його правильного власника .”

загублені хвостики

зажурені звірятка

ще інші звірятка навіть тримаються хвостами за гілки дерев (мавпи). А котре звірятко вживає свій хвіст показати, що воно раде нас бачити? (Підкажу тобі: треба знати тільки три букви і одна з них «п».)

В кінці, все **ПАМ'ЯТАЙ** одну річ: хвіст-це продовження хребта, тому не можна тягати чи торгати звірят за хвіст, чи навіть стати на хвіст, бо це їх болить.

Amsel, Sheri. "Mammals" Beaver, peacock, pig, rabbit, raccoon, squirrel (Exploring Nature Educational Resource). © 2005 - 2010. August 22, 2010. <http://exploringnature.org>

ФОНД “ДОПОМОГА СИРОТАМ В УКРАЇНІ”

В пам'ять **бл. п. Анни Заяць-Мотики**: \$500 Walter W. Motyka; \$200 Lydia T. Motyka; \$100 Bohdan and Ksenia Korzeniowski, Ирина Руснак; \$50 Anita S. Doberstein-Kramer, Anna Kuzyk, Tamara Kuzyk-Storrie, Ukrainian Gold Cross Br. 12, Michael V. and Lydia Belendiuk, Dr. Jaroslaw and Ksenia Danylyshyn, Steve and Maria Striltschuk, George and Lisa Sambirsky, Marko T. and Lidia A. Pilecky, Julia Melnychyn; \$40 Liubow Yakozichchuk; \$25 Dr. Joseph and Luboslawa Szandra, Renata M. Szandra, Frank N. Jeffery, John and Dori Joe Steciw, Olena O. Charkevycz, Dr. Petro Popowycz, Alexandra Roszkewycz, Roman and Jaroslawa Maluk; \$20 Orest and Daria Horodyskyj, Julian and Teofila Czornij.

У світлу пам'ять нашої дорогої Мами, **Галини Білик**, яка відійшла у вічність 16-го липня 2010 р. Зібрано суму 3,020 дол. для сиріт в Україні: 2,000 дол. Діти Любомир, Ирина і Юрій Білик; \$300 Jerry & Peyton Romano; \$200 Linda & John Siple and Susan Dibaggio; по 100 дол. Ліда і Остап Захарків з Володимиром, Тарас і Dorothy Мороз з дочками; Віра і William Boettcher з дітьми; Юрій і Susan Еліяшевські з дочками; \$70 Constance Messina; 50 дол. Орест і Галина Вірстюк.

Замість квітів на могилу **св. п. Олега Кінаха**, мужа довголітньої членки 106-го Відділу СУА у Гартфордї, Конн., Люби Кінах, родина і приятелі склали 965 дол. на фонд “Допомога Сиротам в Україні”. Вічна йому пам'ять! Євген і Лана Бабій, Марта Бойко, Віра Ціропалович, Ірена Чайковська, Валентина Чудовська, Адріян і Марта Дергак, Надя Гафткович, Люда Хмелівська, Люба Кінах, Мирон і Ірена Красій, Мелянія Кузьма, Орест і Оксана Кузьма, Марта Ломага, Юрій і Зоряна Мішталь, Юлія Нестерук, Ирина Остапюк, Соня Платош, Іся Пришляк, Зірка Рудик, Михайло і Галина Шулевський, Стефанія Павлічко, Володимира Теслюк, Євген і Стефа Сиротюк, Оксана Швець, Михайло і Леся Шевчук, Beverly, Cindy and Heidi Arndt, Gary A. Вурам, Kathleen Gallagher, Kelly Russell Scott, Ly Sam Tran, Rose Worobel.

В пам'ять **бл. п. Нусі Мотики** зложили \$400 (через 56-ий Відділ СУА): по 50 дол. Іванна Головата, Мирон і Марія Наваринські, Юліян і Яра Фон

Гельбіг; по 25 дол. Богданна Більовщук, Марія Дорожинська, Надія Іванчук, Атанах і Катерина Кобрин, Текля Крук, Софія Филипович; по 20 дол. Одарка Горбачевська, Адріян і Христя Стецики, Оріся і Роман Свистуни, Леся Яськів; по 10 дол. Зіна Ференц, Ева Юзин.

З Волі Всевишнього відійшла у вічність колишня голова 71-го Відділу СУА в Джерзі Ситі, Н. Дж. **бл. п. Галина Білик**. Членки 71-го Відділу зложили в її пам'ять для сиріт в Україні 210 дол. (50 дол. Тамара Сибі; по 25 дол. Галина Гаврилюк, Параня Шеремета; по 20 дол. Анна Струк, Стефанія Мацях, Христина Кахнич, Дарія Кравченко; по 10 дол. Оля Доманська, Ніна Ковбаснюк, Стефанія Білоус.)

В пам'ять **бл. п. Анни Заяць-Мотики, Володимира Борискевича і Ніни Панчак** 50 дол. Sofia Barusewycz.

В пам'ять **бл. п. Марії Назаренко** 60 дол. Григорій і Юлія Дніпренко.

In memory of **Teofila Melnychuk** \$250 for Orphanages in Ukraine from her daughter, Lida Melnychuk.

В пам'ять моєї братової, **бл. п. Ірини Даниляк Лазурко** для сиріт в Україні 50 дол. Софія Бішко.

В пам'ять **бл. п. Емілії Воляник** 50 дол. Neonila Wynarsky; 170 дол. UNWLA Branch 33.

In memory of **Helen Bilyk** \$50 Brian and Jamie Ellis; Greg and Didi Burns; \$25 Jeffrey and Pamela Walker.

В пам'ять покійної **Ніни Січинської** на Фонд Допомоги Сиротам в Україні по 100 дол. зложили Ярослав Січинський, Стефанія Степанюк.

ФОНД “ДОПОМОГА БАБУСЯМ В УКРАЇНІ”

In memory of **Orest Mucyk** \$200 (Anonymous donor).

Поправка: В числі за липень-серпень на стор. 33: Замість квітів на могилу бл. п. Любомира Пацлавського на фонд “Допомога і Догляд для старших” зложили **по** 50 дол. Андрій Іжак та Зеновій Іжак.

*З вдячністю і пошаною,
Ірина Рудик, референтка СО СУА*

Від редакції. Просимо авторів присилати статті до 10 числа місяця.

Authors: Please note that deadline for all submissions is the 10th of each month.

MASHA ARCHER

'maria muchin'
extraordinary jewelry

Available at select Saks Fifth Avenue locations nationwide and...

Ukrainian Museum Gift Store
New York, NY
212.228.0110

San Francisco Opera Shop
San Francisco
415.861.4008

the Desert House Collection
on the internet at...
thedeserthousecollection.com

Ritz-Carlton Hotel Gallery
San Francisco, CA
415.296.7465

La Perlelle
Sarasota, FL
941-388-2458

Mariinsky Theatre Gift Shop
Teatralnaya Square
St Petersburg, 190000

Trunk Shows ~ visit www.masha.org for updates and venues

Thanksgiving Weekend... Nov 26, 27, 28
Saks Fifth Avenue ~ Palm Beach Gardens
Saks Fifth Avenue ~ Chicago
meet the artist in San Francisco...
Ritz-Carlton Hotel Gallery ~ San Francisco

Larissa Archer • photo by Maya Archer-Doyle
san francisco • 415.861.8157
www.masha.org • masha@masha.org

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ПОЧЕСНІ ГОЛОВИ СУА

Анна Кравчук, Ірина Куровицька

Маріянна Заяць — голова СУА

ЕКЗЕКУТИВА

Уляна Зінич
Анна Мацілінська

Софія Геврик

Христина Мельник

Марія Андрійович
Дарія Дроздовська
Надія Цвях
Рома Шуган
Віра Кушнір
Ірена Стецьків

- 1-ша заступниця голови
- 2-га заступниця голови для справ організаційних
- 3-тя заступниця голови для справ культури
- 4-та заступниця голови для справ зв'язків
- протоколярна секретарка
- кореспонденційна секретарка
- скарбник
- фінансова секретарка
- вільна членка
- вільна членка

РЕФЕРЕНТУРИ

Ірина Рудик
Христина Швед
Зоряна Гафткович
Марія Полянська
Ольга Тритяк
Орися Трешньовська
Роксоляна Яримович

- суспільної опіки
- виховна
- мистецтва і музею
- стипендій
- архівар
- екологія і здоров'я
- вільних членок

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Лідія Яхницька
Ірина Бучковська
Галина Романишин
Зінна Джус-ДеБол і
Діди Бутенко
Ольга М. Луків
Іванна Шкарупа
Любомира Калін
Зоряна Мішталь
Марія Кейд
Уляна Глинська
Орися Зінич

- Дітройт
- Філадельфія
- Нью Йорк
- Північний Нью Йорк
- Нью Джерзі
- Огайо
- Чикаго
- Нова Англія
- Центральний Нью Йорк
- зв'язкова віддалених відділів
- діюча зв'язкова віддалених від.

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Оксана Фаріон
Марія Томоруг
Рената Заяць
Татіяна Рішко
Галина Келлер

- голова
- членка
- членка
- заступниця членки
- заступниця членки

Оксана Скипакевич Ксенос — парламентарист

Тамара Стадниченко — головний редактор журналу "Наше Життя"

Лідія Сліж — україномовний редактор

Канцелярія СУА / UNWLA Inc. HEADQUARTERS: 203 Second Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 533-4646 • Fax: (212) 533-5237

office@unwla.org

Адміністратор бюро — Ольга Стасюк

Години праці: вівторок, середа, четвер, 11:00 – 7:00

Електронна пошта / e-mail: unwla@unwla.org
Website: www.unwla.org

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА / UNWLA Inc. SCHOLARSHIP PROGRAM:

171 Main Street, P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024
Tel.: (732) 441-9530 • E-mail: MariaPolanskyj@verizon.net
Maria Polanskyj, Chair

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM:

222 East 6th Street, New York, NY 10003
(212) 228-0110 • Fax (212) 228-1947
E-mail: info@ukrainianmuseum.org
Website: www.ukrainianmuseum.org

“Взори вишивок домашнього промислу на Буковині” – Шипинції. Надіслала Орися Зінч.
Examples of cottage industry embroidery from Bukovyna, Shypnysie.
Contributed by Orysia Zynycz.